

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 07580183 1

Bonneter
NHL

JOHANNIS
BONIFONII
ARVERNI
CARMINA.

LONDINI:
Ex Officinâ JACOBI TONSON,
& JOHANNIS WATTS.

M DCC XX

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY

837906

ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS

R 1918 L

LECTORI S.

Sistitur hinc tibi, amice lector, Joannes Bonefonius; ob eximiam artis metricæ in hendecasyllabis maximè pangendis facultatem inter primos sui temporis poëtas numeratus; elegans Catulliani styli feliciter fingendi artifex, & nequitiarum apud lascivientes hujusmodi scriptores consuetarum imitator; eam sibi nonnunquam permittens licentiam, ut non solum dictione minùs castâ, sed & minùs Latinâ aliquando uti nonnullis videatur. Paucis tamen exceptis, quæ aut verecundiorum Catonum aut severiorum Criticorum aures offendant; supererunt plura, quorum lectionem illi non erubescant hi non improbent.

Ejus Basia & Poemata, ad prælum haud infrequenter revocata, rariùs nihilominus occurrunt. Inagratam itaque nostram non fore speramus in multiplicandis eorum exemplaribus operam; in hac editione Lugduno-Batavam ann. 1659 in 8°. minimè aspernandam secuti: adjectâ ad calcem ex Me-

nagianis authoris notitiâ. Ibi quædam notantur loca, in quibus ab illo contra Latini sermonis aut carminis leges peccatum est: sed animadversiones illas maluimus discutiendas proponere lectoris iudicio, quàm nostrum pronunciare.

Hæc editio typis aliquanto maioribus excusa est, quàm quibus illæ recentes reliquæ in 12° Authorum Londinenses. Elzevirianarum elegantiam voluimus imitari; non (utî Petrus Burmannus pro singulari suâ humanitate nos traducit) *palmam præripere*; *brevi* (quod ait) *tempore magnum satis veterum scriptorum numerum effundentes*: scilicet *festinatione summâ & non adhibitis in consilium diversis virorum doctorum curis & animadversionibus illas modò editiones expressisse visi, qua famâ & sermonibus vulgi optima esse jactantur.*

Neminem hætenus immerentem aggressis, & immeritò laceffit licet nonnihil reponere, bonâ gloriosi professoris veniâ, qui magnam fati commentariorum passim conquisitorum molem in nuperam suam Velleii Paterculi editionem (brevis longône tempore parum interest) effudit. Licet autem affirmare, nos in nostris editionibus non fuisse usque adeò præproperos, incuriosos & inconsultos, ut *virorum* nec-vulgarium *animadversiones, editionesque* (quoties haberi potuerunt) antiquissimas & *à famâ ac sermonibus vulgi* remotas non consuluerimus; quamvis humilis & exigua nostrorum librorum forma, ad Burmannianam amplitudinem non intumescens, sed puerorum magis quàm virorum
usibus

uſibus deſtinata & accommodata, ve grandes iſtas variantium lectionum ſarcinas reliquámque iſtiuſmodi miſcellæ farraginis pompam & apparatus non caperet. At in contexendis de novo (qui etiam eruditſ forſan profuerint) indicibus, poetarum præſertim, multum temporis & operæ impenſum fuiſſe, nemo, niſi injuſtiſſimus rerúmque iſtarum inſciens ac inexperſtus, non facile conjiciet. Editor tamen, uti non ad Burmanni *amplis & ingenii & doctrina copiis* prætumidi famam, ita neque ad illius inſolentiorẽ in ſententiâ de alienis operibus ferendâ dictaturam aſpirat; ſuâque contentus indiſtriâ, nemini omnium, qui ipſi in eâdem arenâ præeuntes factem prædulerunt, famam derogât; de eluendis (etſi poſſet) quas is cenſor noſtris opusculis imprimere conatur, maculis neutiquam ſollicitus. Dum inſtructiores alii ſuas mæſſes accumulãnt, ipſe pauperculus ſuum interim offert manipulum. Ingenti Græviani nominis gloriâ & authoritate permotus, inſignem tanti viri diſcipulum & ſucceſſorem lubentiſſimè agnoſcit eruditione, exercitato ſcribendi ſtylo & famæ celebriſſitate ſuperiorem; nec cum illo aut quovis alio, niſi alacri in litteris aliquatenus promovendis conatu, modèſtâ virium propriarum æſtimatione, candidoque de omnibus & candidis & litterarum amantibus judicio, ſtatuit contendere. Ægre ferres, lector, longo epiſtolæ ambitu moram tibi fieri ac faſtidium: ſanè abſque clariffimo iſto Suffeno fuiſſet, qui noſtris laboribus detraxit, cujuſque iniquas cavillationes negligere præſtat,

[vi.]

quàm talibus litigiis implicari ; te brevior detinuiſſet præſatio. Vale ; & ſiquid fructus è noſtris conatibus unquam perceperis, laborantes & bene mereri ſtudentes gratiâ protege ; ſi minùs, tentantibus & bene volentibus veniam ſaltem indulge.

Londini 1719.

8. Cal. Octob.

ERRATA.

Pag. 18. v. 20. diriguere P. 59. v. 19. populandam P. 60.
v. 5. vultu. P. 61. v. 1. Necdum P. 69. v. 23. provocem
Plura, ubi occurrent, letter benignè emendabit.

J O . B O N E F O N I I

B A S I A .

JOSEPHUS SCALIGER,
JULII CÆSARIS FILIUS,
In Basia BONEFONII.

Rodite aurea scripta Bonnefoni,
Prodi candida Musa Bonnefoni,
Ut doctis etiam Italis pudorem
Imponat, quibus in Poëtica assis
Non est Gallia terra: namque solis
Romuli popularibus Remique

Musarum attribuunt solum atque gustum;
Ut quorum patrios utrinque fines,
Infernas mare cingit aut supernas.

Nos vappæ sumus, atque Apollinares
Lixæ, Musica castra pervagantes,
Quos nec Italis aura vagientes
Primum adflaverit, aut Latina mamma
Lac immulserit humidis labellis.

Tu contra Aufonios pereleganti
Doctos carmine provocas poëtas;
Sic est materies boni poëtæ,
Merx est publica, quam Dii benigni
Vendunt omnibus improbo labore;
Hanc, cui non lubet esse negligenti,
Doctâ Musicæ in artis officinâ,
Sub incude laboris usque tundens,
Sese fabricat, & sui artifex fit;

Nec Romæ factis est fuisse natum,
Nam fit, non modò nascitur Poëta.

STEPHANUS PASCHASIUS in Basia Joan. Bonefonii.

HINC tua si dentur, Veneris mihi dentur &
Aspernor Veneris basia, fumo tua. [illinc:
Cur ita? Nimirum quæ nectis, basia mille
Intus habent Veneres; in Venere una Venus.

CL. BINETUS ad Janum Bonefium.

SIC verum ~~facere~~, sic amabò
JANE, mi ~~facere~~ vel roganti,
Tuum ut sponte tui arguant amorem
Versus aureoli ~~venustulique~~.
Tén' tota aureola & ~~venustula~~ illa,
Formarum unio Pancharidula illa,
Illa cæsiolis ~~micans~~ ocellis,
Illa amabilis atque amica (si fas
Pæto ex lumine suspicari amorem)
Tuis ipsa etiam obligata vinculis,
Grato carcere distinct, ligatque
Vivis bella puella te catenis?
Quis non invidet beatitatem
Illam, si liceat tuos lepores
Ruptos assiduâ osculatione
Ejus humidulæ innatare linguae,
Disertæque, citæque, flexilique?

At me blæfula (nec pudet fateri)
 Condit languidulum Melina melle,
 Illa languidulæ Melina linguæ:
 Et cùm Musa mihi facietiarum
 Spirat quid, subitò in sinum recondit.
 At si mi quoque jam fororiantes
 Paulùm jam pateant manu papillæ,
 Si porgat sitientibus labellis
 Oris oscula delicatioris,
 Una & nectareos propinet haustus,
 Quis non invidet tibi mihiq̃ue,
 Jane, illam aureolam beatitatem?
 Sed quam non potes invidere nobis,
 Quam non ipse tibi invidere possum:
 Bella Panchari, bella si Melina es,
 Si quantum pote amare, utrumque amatis.
 Cæteri invideant & usque & usque:
 Quisquis invidet, is suum fatetur
 Crimen invidiæ, probâtque sese
 Plenum rurs & inficetiarum,
 Qui nec novit amare, nedum amatur.

JOAN.

JOAN. BONEFONIUS
ARVERNUS,

*Ad Jacobum Guellium, Regis Catholici
Procuratorem.*

Se ab amore revocari non posse scribit.

Guelli, juvenum eruditiorum
Vel ipsâ invidiâ fatente princeps,
Quid Bonefius hîc tuus negoti
Gerit, qui valet, anxior requiris?
Ludo carmine, quo tener Catullus
Lusit, & teneri æmulus Catulli

Ille Plinius, atque Calvus ille;
Quo tu in carmine si tui Bonefi
Et salem minùs & minùs leporem,
Certè nequitiam satis probabis.
Et nunc molle mihi & suave quiddam
Ridentes oculos meæ puellæ
Ad coelum lepido vocare versu;
Eosdem quoque nunc ferocientes
Juvat stringere sæviore iambo.
Quid tu, inquis, Venerem jocôsque cantas,
Cui Phoebi finè more sævientis
Ille immane sonans minatur arcus?

B

Canto. Nam quid ego illa pertimescam,
 Quibus me juvet interficere, tela?
 Quem Cupidinez nocentiores
 Premunt ossibus intimis sagittæ,
 Et nocentius omnibus venenum,
 Quo, velut Tityi jecur renascens,
 Sic semper perco, ut perire possim.

I D E M

*Ad Antonium Cotellum Senatorem
 Parisiensem.*

Pancharillæ formæ elegantiam describit;
 quâ se captum ait.

NAM quid dissimulem? Illa me, Cotele,
 Nympharum domina, illa Pancharilla,
 Prima militiæ hujus insolentem,
 Et cupidinez rudem palæstræ,
 Cepit flammeolis suis ocellis,
 Vinxit aureolis suis capillis.
 Ut vidi, furor & malignus error
 Me mi surpuit: ille me genarum
 Fulgor lubricus, ille Pancharillæ
 Pudor virgineo natans in ore:
 Risus ille decens, & ille candor
 Fuci nescius, ille me vetusti
 Splendor sanguinis; illa liberalis
 Indoles animi, illa mens senilis
 Ætate in tenerâ, tenorque constans,
 Ille corporis elegantioris

Cultus simplicior, & illa vultus
 Majestas placida & serenus ardor,
 Ille frontis honos patentis, ille
 Me supercillii nigellus arcus,
 Dentiumque duplex eburnus ordo,
 Et menti bifidi decus venustus,
 Spira illa auriculæ rotundioris :
 Illa blæfula, mellicella, verba:
 Illa me capitis nitens columna,
 Emendatior omnibus columnis,
 Castigatior omnibus figuris :
 Illæ marmore purius nitentes
 Papillæ teretes, suas Diana,
 Et quas esse suas velit Dione,
 Obstrinxere sibi arctiore vinclo.
 Illo carcere pectoris repositi,
 Illis me pedicis profundi amoris
 Aeternum sibi Pancharilla vinxit.
 O custodia carceris benigni!
 O dulces pedicæ! & beata vincula!

JOANNIS BONEFONII

A R V E R N I

BASIORUM LIBER,

Qui inscribitur PANCHARIS.

BASIUM I.

*Quo petit, ut Pancharis ipsi basiis animam
exsugat.*

Nympha bellula, Nympha mollicella,
Cujus in roseis latent labellis
Meæ delicæ, meæ salutes;
Nympha, quæ veneres venusta tota
Omnes omnibus una surpuisti,
Amabo, mihi basium propina,
Quo tandem meus acquiescat ardor.
Ah! ne basiolum mihi propina,
Nam contrà magis excitatur ardor:
Sed mi fuge animam halitu suavi,
Dum nil quicquam animæ mihi superfit.
Ah! ne, ne mi animam, puella, fuge:
Namque exors animæ quid ipse tandem,
Quid sim vana nisi futurus umbra,
Et errans Stygiis imago ripis?
Infauftis nimis ah! nimisque ripis,

Quæ nullam veneram & suavitatem,
Nullas delicias jocósque nōrunt.

Imò tu, mī animam, puella, sūge;
Sūge, dum mī animæ nihil supersit;
Dūmque molliculi comes Catulli,
Dūmque molliculi comes Tibulli,
Eam pallidulas & ipse ad umbras,
Et errem Stygiis imago ripis.

Tum vicissim ego, Pancharilla, fugam
Tuæ florem animæ suaveolentis,
Dum nil quicquam animæ tibi supersit;
Dūmque Lesbiorū Catullianæ,
Dum comes Nemesis Tibullianæ,
Eas pallidulas & ipsa ad umbras,
Et erres Stygiis imago ripis.
Namque illic etiam suos amores
Exercere piæ feruntur umbræ;
Et illic Nemesis suam Tibullus,
Et illic quoque Lesbiam Catullus
Fertur pallidulo ore suaviari.
Sic illic, mea Pancharilla, tete
Pallens pallidulam suaviabor,
Illi ut primi etiam duces amoris,
Palmā jam veteri superbientes,
Et se à me fateantur & stupefiant
Victos multivola osculatione.

BASIU M II.

*In Acum, à quâ petit, ut pectus Amica
potius quàm digitos imposterum
cuspidè pungat.*

DIC, Acus, mihi, quid meze puellæ
Illa candidula, illa delicata
Albis candidior manus ligustris;
Quid læves digiti tenellulique
Tantum cômmeruisse vel patrâsse
Possunt, ut toties & hos & illam
Configas stimulo ferociente?

Ah! ne mollicûlas manus, inepta,
Ne læves digitos & immerentes,
At pectus stimulo acriore punge,
Pectus durius omnibus lapillis,
Durius scopulisque rupibusque.
Hic stylum altius altiusque fige;
Hic acuminis experire vires.
Quod si mollieris meam puellam,
Dii! quantam hinc referes superba laudem!
Hâc te cuspidè vulnerâsse pectus,
Quod nullis potuit Cupido telis.

BASIU M III.

*Ad Catellum Panchariadis suæ, cui fortunam
invidet.*

QUIS, barbatule, quis tuam, Catelle,
Non tibi invidet beatitatem?

Quem mulcere manu solet nitenti,
Et solet tenero sinu fovere,
Illa lux animi Diana nostri,
Cui tot blanditias, tot usque & usque
Lusus ingeniosa facititare:
Quem sic deperit impotente curâ,
Ut sive illa domi quieta degat,
Seu foris paret ambulationem,
Unum te socium domi forisque,
Unum te comitem viæ requirat:
Et quum sese epulis paravit illa,
Tu conviva Dææ advocaris usque:
Tum dapes tibi delicatiores
Hinc & indè legit, tibi que lectas
Blanda porrigit, & ministrat uni.
Mox ubi est epulis fames adempta,
Novis deliciis beare certat.
Nunc te lacteolæ inserit papillæ,
Nunc humentibus admovet labellis;
Et tot prodiga basiationes
Uni nectareo propinat ore,
Quot nec Lesbiam suam poposcit
Vates multivohus, Catullus ille,
Catullus pater osculationum.

Quid beatius, ô tener Catelle,
Quid his amplius expetisse possis,
Avarus licet improbusque voti?
At beatius ampliusque quiddam
Dat Diana tibi, dat illa quiddam,
Quod sperare licet Diis nec ipsis.
Adsciscit socium thori Diana,
Et te virgineo locat cubili,
Felix ô nimis, & nimis Catelle!

Amate usque adeo meæ puellæ!
 Quis, barbatule, quis, Catelle, tantas
 Non tibi invidet beatitates?
 Quis sperare nefas beatiores!

B A S I U M IV.

*Execratur dentes, quibus inter osculandum
 papillas Domina laferat.*

O Dens improbe, dire, ter scelestè,
 Dens facerrime, dens inauspicate,
 Tún' tantum scelus ausus, ut papillas,
 Illas Pancharidis meæ papillas,
 Quas Venus veneratur & Cupido,
 Feris morfibus ipse vulnerares?

Nec tecum reputas, miselle, quanti
 In te numinis excitâris iras?
 Qui dum Pancharidem meam laceffis,
 Omnes & Veneres, Jocos, Amores,
 Et quantum est Charitum, simul laceffis.

At tu hâc pro scelere impiôque facto
 Ne mi irascere, blanda Pancharilla:
 Namque testor ego tuos ocellos,
 Amo quos ego plus meis ocellis;
 Et testor Veneris, tuumque numen,
 Quo majus mihi sanctiisq; nullum;
 Non has lædere mens fuit papillas,
 Non has mens mihi, Diva, vulnerare.

Verùm ut se exeruit mihi superbus
 Tuarum ille decor papillarum,
 Et has impulit ardor osculari.

Ipse ardentius æstuans furēisque,
Compressi has nimium atque vellicavi.

Hoc meum scelus impiūque factum est,
Pro quo mille adeò subire poenas,
Pro quo mille velim subire cædes.
Si tantum scelus impiūque factum
Ulla unquam queat expiare poena,
Ulla unquam queat expiare cædes.
At ne hoc pro scelere impiōque facto,
Ne mi irascere, blanda Pancharilla;
Ne mi irascere, cui superba forma
Peccandi imposuit necessitatem.

BASIUM V.

*Premonet Animum suum, ut cantè cum
Pancharide agat.*

QUO mi sic animus repente fugit?
Fugit, quod reor, ad meam puellam;
Ad illa aurea vincla convolvit.
Ah quò in exitium ruis, miselle?
Hi quos aureolos putas capillos,
Quæ tibi aureolæ comæ videntur,
Non sunt aureolæ comæ aut capilli:
Sed sunt vincula, compedes, catenæ;
Sed sunt retia nexilēque castes,
Quibus si semel occupatus hæres,
Peribis, moneo, ah miser peribis,
Nec ad me poteris miser redire.

Usque ab unguiculis meam pererres.
Totam denique Pancharin retractes;

Illius licet ebrius lepore
 Incubes oculis, labris, papillis;
 Verùm cautius invola capillis.
 Nam prædico iterumque tertiumque;
 His si retibus occuperis unquam,
 Peribis miser, ah miser peribis,
 Nec ad me poteris miser redire.

B A S I U M VI.

Ad Matthiam Bruerium, Propræto-
 rem Parisiensem.

*In amore jam incepto se perseveraturum
 scribit.*

QUID tu, nec inornatum, Brueri, compesce-
 re amorem,
 Ardoremque animi dissimulare jubes?
 Hei mihi! difficile est animum tractare furcæ;
 Difficile urentes occultasse faces.
 Ecquid ego intuear lentus formosa puellæ
 Lumina, flammeis inrequieta notis?
 Intuear niveo turgentes orbe papillas,
 Aureolasque comas, marmoreasque finis?
 Nec liceat librare finis, tactusque papillas,
 Nec liceat cupido figere dente genas?
 Non oculis ausim, non oscula ferre capillis,
 Oscula vel regnis anteferenda mihi?
 Ah! pereat, qui sic moderari pectoris æstus;
 Ah! pereat, qui sic lentus amare potest.

Excubet indè licèt duræ custodia matris,
 Excubet indè viri suspiciosa fides;
 Garriat hinc vulgus, tacitòque immurmuret ore,
 Et toto fiam fabula nota senis;
 Nec duras matrum excubias, vel torva mariti
 Lumina, nec vulgi murmura vana moror.
 Sint fora, templa, viæ, portus, populosa theatrà,
 Et sint ardoris conficia rura mei.
 Sic vixere patres, rexit quos aurea virgo,
 Et quos falciferi sceptrâ beata senis.
 Errabant mixti nudis per rura puellis,
 Et suus hærebat cuique perennis amans.
 Longos alloquiis soliti producere soles,
 Mille & blanditias, mille cœne jocos;
 Gaudia ducebant nullo intercepta pavore;
 Gaudia quæ Cyprio tota liquore madent.
 Dissimulent simulantque alii, & pro tempore fingant;
 Hæc me libertas, vitæque avia juvat.
 Nam quid nos casto velum obtexamus amori?
 Prò Venus! an scelus est: numen amare tuum?
 Nec Dî ergo sceleris, sceleris nec Jupiter impers;
 Denique pars coeli crimine nulla vacat.
 Quis Phœbi Chionem, quis Bacchi Gnosida nescit?
 Quis falsi raptus per fratrâ longa bovis?
 Cui vel olorini non cognita fuita Tonantis,
 Aut ducta Herculeâ mollia pœna manu?
 Vivamus, mea lux, Divinæque templa sequamur;
 Ire juvet, quò nos refus amoris agit.
 Si scelus hoc, peccem Divis auctoribus atro,
 Nec me poeniteat criminis effronum.

B A S I U M VII.

Invitam osculabitur.

A Mabo, mea lux, mei lepores,
Meum melliculum, mei furores,
Hos meique animi, meique cordis
Sine exosculer illices ocellos;
Sine exosculer aureos, & illos,
Quos Apollinis aureisque Bacchi
Aufim crinibus anteferre, crines.
Quid tu ingrata nimis, nimisque dura,
Id tu præmioli tuo poëtae,
Id solatioli negas amanti?
An mihi delicias facis, jocosâ?
Quodque plus cupis, hoc negas roganti,
Invita ut videare mihi dedisse?
Invitam licet ergo teprehendam,
Et collo injiciam manus, & era
Conferam oribus, & labella labris;
Et neges licet usque pernegesque,
Lucterisque mihi, & mihi mineris,
Usque ad basia mille basiabo:
Tum me morsibus hinc & inde figas,
Et os unguibus hinc & inde vellas,
Nec morsus metuam unguumve fulcos.
Quin quanto altius unguibus notaris,
Quanto fixeris acriore morsu,
Tanto basia pressiora figam,
Tanto & ipse premam arctiore nexu.
O mellitula proelia! ô suaves
Dentium mihi morficationes!

Vis

Vis, ô Panchari, me beare? semper
 Mihi basia pernega roganti,
 Semper ut rapiam, fruârque raptis.

BASIUM VIII.

Amicæ salutem precatur.

S Alve mêlque meum atque amaritudo;
 Otiûmque meum, negotiûmque;
 Meus Phosphorus, Hesperûsque, salve.
 Salve, lûxque mea, & meæ tenebræ;
 Salve, errôrque meus meûsque portus.
 Salve, spêsque mea & mei pavores.
 Salve, nîlque meum, meûmque totum.
 Sed quid pluribus? O ter ampliûsque,
 Salve, tota Acharîsque Pancharîsque.

BASIUM IX.

Vult, ut Domina assiduè ipsum exosculetur.

DA mî ocellule, da tenelle mî flos,
 Da columba mea atque turturilla;
 Tot incendia cordis æstuantis
 Compescam tepido imbre basiorum.
 Da, rore humiduli tui labelli
 Rigem pectoris igneum furorem.
 Eheu quid volui? heu puella, parce,
 Et hæc flammea submove labella,
 Quæcis auges animæ furentis æstus,

Et torres magis, & magis peruris,
 Ut planè misero nihil supersit,
 Quàm mox in tenues eam favillas.

Ah quid flammea submoves labella,
 Osque ab ore meo repentè vellis?
 Profer flammea, profer hæc labella,
 Et torre assidue igne basiorum.
 Istis me juvat ignibus perire:
 Octæo veluti rogo probatus
 Hinc coelum novus Hercules revisam.

B A S I U M X.

*Miratur suavitatem & amaritudinem
 Pancharilla.*

CUM sis mellea tota, tota suavis,
 Ut mellita magis nec ipsa mella,
 Nec sit suavior ipsa suavitus;
 Qui tot spicula delibuta felle
 Evibras oculis, tuisque labris
 Tantam amaritiem mihi propinas?

Rursus tu quoque Pancharilla, tota
 Cùm sis fellea, sis amara tota,
 Magè ut fellea sint nec ipsa fella,
 Non amarior ipsa amaritudo;
 Qui tam dulcia mella basiorum,
 Tam dulcem ambrosiam mihi labella
 Propinant tua? qui tuis ocellis
 In me spicula tam benigna vibras?
 An vis ista tui est, Puella, ocelli?
 An vis ista tui est, Puella, labri?

Ut me felle becent suaviore,
 Ut me melle necent amariore.
 O amarities nimis suavis!
 O amara nimis suavitus!

BASIU M XI.

*Exoptas se florem illum esse, quo uteretur
 Amica.*

ERgo, floscule, tu meæ puellæ
 Hæc florente sinu usque conquiesces?
 Ergo tu Daminæ meæ papillis
 Beatus nimis infidebis usque?
 O si, floscule, mi tuâ liceret
 Istâ forte frui, & meæ puellæ
 Incubare sinu, atque desiderare
 Hos inter globulos papillarum,
 Non sic lentus inersque conquiescam.
 Non sic infideam otiosus usque.
 Sed toto spatio inquietus errem,
 Et feram sinui, feramque collo
 Mille basia, mille & huic & illi
 Impingam globulo osculationes.

Nec mihi satis hæc putes futura:
 Namque & discere curiosus optem,
 Quid discriminis inter hunc & illum,
 Et quantus tumor hujus illiusque;
 Quantum albedine præstet hic vel ille;
 Quantum duritie hic vel ille vincat;
 Sinisternæ globus, globusne dexter
 Figurâ placeat rotundiore;

An dexter globus, an globus sinister
 Papillâ rubeat rubentior:
 Explore quoque, quò beata ducat
 Illa semita, quæ globos gemellos
 Sic discriminat, & subesse clamat
 Mellitum magis elegansque quiddam:
 Indagem quoque, quicquid est latentis,
 Et labor tacitus, ferârque sensim,
 Usque Cypridis ad beata regna.

At mi Pancharidis meæ papillas
 Nec summo licet ore suaviari,
 Nec levi licet attigisse palmâ.
 O sortem nimis asperam atque iniquam!
 Tantillum illa negat mihi petenti,
 Tantillum illa negat mihi scienti;
 Quæ tantum huic tribuit nec id petenti,
 Quæ tantum huic tribuit nec id scienti.

B A S I U M XII.

*Beatum se prædicat, si Domina sua illius
 memor sit.*

I Cor ocyùs ad meam puellam.
 Dic, ut me coquit ardor insuetus:
 Dic, ut mille premunt amaritates:
 Dic, ut imbre mihi perenniore
 Madent lumina: dic, ut ipse vitam
 Hic traho anxius inquiésque curis.

Sed inter tamen has amaritates,
 Has inter lacrymas & inter ignes,
 Si tantum meminit puella nostri,
 Dic me vivere vel nimis beatum.

BASIU M XIII.

*Παρθολὼν instituit inter cometam &
Pancharidem.*

Qualiter exoriens ferali crine cometes
In sese populorum acies convertit & ora
Undique, & insolito perculsas lumine mentes
Territat; horrescunt diræ formidine cladis
Mortales, certique pavent incendia belli:
Sic se ubi Pancharidis puro jubar ore coruscans
Exerit, & coeli major micat ignibus ignis;
Hærent obtutu populorum lumina, & alto
Corda pavent suspensa metu bellique necisque,
Flammarumque animis trepidantibus incubat horror.

BASIU M XIV.

Spernit Dominam propter fastum animi.

SIC me Nexera contumacior spernis?
Sic despicas & fero fugis corde?
Fugis superba, & vota supplicis rides?
Ridebo & ipse tete, & invicem durus
Te despiciabor, perfida, & tuos fastus
Fastu retundam: jamque tu mihi longum
Vale, Nexera indigna cantibus nostris,
Indigna Musis. Marfyas tibi semper
Tuos habeto, teque Marfyæ semper,
Gens inficeta, plena ruris, insulsa,
Aversa Musis. Rursus ô mihi rursus

Vale, Neera, dedecus puellarum,
 Urbisque probrum. Nam quid ipsa me spernis,
 Quid despicias? quem Turilla formosa,
 Turilla blanda, flos Turilla Nympharum
 Complexa sponte vindicatque jamdudum,
 Sibique poscit: quæque jam meo cantu
 Superba tollit arduum caput coelo;
 Et se Corinnis sequæ Lesbiis confert.

At tu, Neera, quam tuam vicem quondam
 Tacita dolebis, & tuum argues fastum!
 Quam me requires & vocabis incassum!

B A S I U M. XV.

Conqueritur fugam Pancharidis.

QUò sic, Diva, fugis? quid sic deserta pererras
 Avia, nec nostri nec memor ipsa tui?
 Non metuis, Fauni ne, dum incommitata vagaris,
 Injiciant rapidas in tua colla manus?
 Hos tu, Diva, tuis longè complexibus arce,
 Nec patere ingenuis oscula ferre genis.
 Nec verò sic te oblitam nostrique tuique
 Crediderim, licet est suspiciosus amor:
 Ut quibus effoetos artus depasta senecta est,
 Quæis vires penitus deriguerè gelu;
 Et denso vestita quibus præcordia villo,
 Et suffusa genis hispida barba riget;
 Anteferas, mea vita, mihi, cui corpore sanguis
 Integer, & pingit prima juvenia genas.
 Quanquam adversa mihi & nimium contraria votis,
 Non adeò adversam te tamen esse putem.

At vos vel manibus, Fauni, violare puellam

Parcite, delicias nec temerate meas;

Furtivâ nec falce meas invadite messes:

Totus ut hujus ego, tota puella mea est.

Sed quid te deserta juvat per lustra vagari,

Totne per anfractus me, mea vita, fugis?

I, fuge per nemora & saltus, per inhospita tesqua:

Per nemora & saltus, per quoque tesqua sequar.

Invia nulla mihi fuerit via, sive natatu

Flumina, seu cursu vis superare juga:

Nec me vel densus lapidosæ grandinis imber

Arceat, aut rapidi vis furiosâ Noti.

Nec me flagranti revocârît Sirius astro,

Nec nivis æternæ terra adoperta gelu.

Nil me terruerit; quin quod natura pavôrque

Ingenitus refugit, sponte capeisset amor.

Fallor ego? haud nostros sic averſaris amores:

At tentare lubet, quàm mihi certa fides.

Non igitur pulsata mihi tot planctibus astra,

Non mihi tot sylvis carmina dicta tuis,

Tot suscepta mihi discrimina cæca viarum,

Tot superati æstus, tot superatæ hyemes:

Tot mihi decursæ per opaca silentia noctes,

In te sunt animi pignora certa mei.

His licuit tentâsse fatis. Jam parce labori

Ingrato; ingrata, lux mea, parce fugæ.

Sed fugit ah, ventisque preces ludibria mandat;

O nimium fortis aspera fata meæ!

Sic ego sum duræ natus servire puellæ?

Sic erit, immitis semper ut angat amor?

BASIU M XVI.

Exaggerat felicitatem & infelicitatem in osculando.

DOnec pressius incubo labellis,
Et diduco avidus tuæ, puella,
Flosculos animæ suave olentes,
Unus tum videor mihi Deorum,
Seu quid altius est beatiúsve.

Mox ut te eripis, ecce ego repentè,
Unus qui superùm mihi videbar,
Seu quid altius est beatiúsve,
Orci mi videor relatus umbris,
Seu quid inferiúsve tristiúsve.

BASIU M XVII.

Expetit modum in osculando.

TUNE Pancharidis meæ labellis,
Infelix Anime, ausus incubare?
Ausus fugere mella basiorum?
Ausus nectare delicatiore
Tote proluere? heu miselle, parce:
Nam dum fugere mella, dúmque nectar
Credis ebibere, ebibis venena,
Et incendia fugis & furores.
Non sentis etenim, ut tuos per artus
Erret flamma furens, laténsque virus
Serpant in jecur intimásque venas:

Dum tu incautior hinc & indè fugis,
 Et hauris dominæ meæ labella.
 Maligna ah dominæ nimis labella,
 Quæ me tam miseris modis habetia.
 Ne sævite adeò, labella bella;
 Sævistis fati atque torruistis;
 Nunc restinguite flammeos calores:
 Nunc disperdite fluctuans venenum:
 Paulùm basia vestra temperate:
 Volo basia, non venena & ignes.

BASIU M XVIII.

*Execratur Pancharidis pulchritudinem, quæ
 captus erat.*

S Alvete, aureolæ meæ puellæ
 Crines aureolique crispulique;
 Salvete & mihi vos puellæ ocelli,
 Ocelli improbuli protervulique;
 Salvete & Veneris pares papillis
 Papillæ teretèsque turgidæque;
 Salvete æmula purpuræ labella;
 Tota denique Pancharilla salve.

Quin vos aureoli perite crines,
 Et vos improbuli perite ocelli,
 Vos & turgidulæ perite mammæ,
 Perite æmula purpuræ labella;
 Tota denique tota tu perito,
 Quâ visâ perii repentè totus.

B A S I U M XIX.

Dicit lachrymas Pancharillæ non esse lachrymas, sed flammæ & incendia amoris.

AT mi dicite, lachrymæ tenellæ,
 Vos, quæ candidulæ meæ puellæ
 Os argenteolo rigatis imbre,
 Qui fas nascier his puellæ ocellis,
 Qui toti igneoli undequaque spargunt
 Tot incendia missilésque flammæ?

Verùm fallor ego, & tuæ, Puella,
 Quæ mihi lachrymæ & putantur imbres,
 Non sunt hæ lachrymæ aut aquosus imber;
 Sunt incendia flammæque guttæ,
 Quæ me sic adeò intimè perurunt,
 Consumpta ut rapidi caloris æstu
 Jam mi pectora tota colliquefiant.

Quid jam non igitur miselli amantes
 Sperent aut metuant? quibus creare
 Undam flamma potest & unda flammam?

B A S I U M XX.

*Scribit se nunquam post hac aditurum
 Pancharillam.*

QUID, ô Cupîdinis duces
 Ocelluli lascivuli,
 Me prodidistis inscium,
 Ausi tueri fixiùs

Vultus puellæ lubricos?
 Quorum nitore, ceu novi
 Percussus ictu syderis,
 Humum repente corruui.

Quid, ô pedes audaculi,
 Me sic iistis perditum,
 Dum me vagantem sistitis
 Ad illa divæ limina,
 Ubi furore faucii
 Hanc penè vitam liquimus?

Quid, ô manus protervulæ,
 Sic irruistis in sinum,
 Et lacteas papillulas,
 Ut hinc amoris diffluens
 Serpensque sensim in intimos
 Artus venenum cor mihi
 Pectusque totum absumeret?

At ipse vestram comprimam
 Ferocientem insaniam,
 Et turgidos licentiâ
 Istos domabo spiritus.
 Nam vos, pedes audaculi,
 Premam deinceps compede;
 Et vos, manus protervulæ,
 Arctabo duris vinculis;
 Et vos, ocelli, fasciâ
 Lascivientes obtegam:
 Ut nec tueri ocelluli
 Vultus puellæ lubricos;
 Nec involare vos manus
 In lacteas papillulas;
 Nec illa posthac vos pedes
 Possitis unquam sistere
 Ad Pancharillæ limina.

B A S I U M XXI.

Petit à Cupidine, ut finem basiis imponat.

AN non, sæve puer, satès supérque ei
 Tot me pectore parturire flammas?
 Tot ignes premere intimis medullis,
 Nî suspiria ventiléntque flammas,
 Accendántque animi æstuantis ignes?
 Jam suspiria, jam modum furori
 Tandem ponite: sat meos per artus
 Furit flamma, furit malignus ignis.
 At vos, ô lachrymæ profusiores,
 Adeste, & miserum levate amantem;
 Adeste, atque animi æstuantis ignes
 Contrà immergité largiore rivo.
 Heu! quí me lachrymæ levare possint,
 Quíve extinguere tot caloris æstus,
 Quas incendia, quas mei voraces
 Flammæ pectoris ebibere totas?

B A S I U M XXII.

*Conqueritur cor suum à Pancharide esse
 furto ablatum.*

ERrābam in sylvis; erranti retia mille,
 Mille puella plagas insidiosa parat.
 Occupat incautum, córque in sua retia tandem
 Trudit, & æternâ compede dura premit.

Hei

Hei mihi! sic casses, sic vincula nectis amanti?

Hei mihi! sic misero cor violenta rapis?

Non queror esse tuum; sed eram quod sponte daturus,

Cor mihi te furto furrupuisse queror.

BASIUM XXIII.

*Queritur de Pancharide, quod illa sit sevir
maligniorque tonitru & fulmine.*

Veni ad Pancharidem meridiatum,
Quum mox insolito fragore coelum
Concussum tonat, igniumque late
Trifulcis jactulis coruscât æther.

Illa foemineo pavore languens
Ruit protinus in sinus amantis:
Et serva miseram, inquit illa, serva.

Ego sollicitam & nimis paventem
Sustentans gremio, quid, ô puella,
Quid me poscis opem? jubésque, tete
Ut servem, nimium meticulosa,
Quæ sic fulgura vana pertimescis,
Tonitrûsque payes inane murmur?
Quin me me miserum, puella, serva,
In quem letiferis tuis ocellis
Multò fulgura tu maligniora,
Multò fulmina seviriora vibras.

B A S I U M XXIV.

*Comparisonem facit inter semetipsum, &
rosam rubentem & pallentem.*

EN flos, tibi mitte discobres,
Pallentemque rosam & rosam rubentem.
Illum quum aspicias, miscelli amanti:
Putā pallidos videre vultus:
Quum tueberis hanc rubore tinctam,
Putes igne rubens cor intueri.

B A S I U M XXV.

*Vult, ut Pancharis eadem ocula pereat, quo
ille perit.*

AMabo, hunc mihi commodos ocellum,
Hunc tutum improbulum, puella, ocellum,
Qui tot tela vibrat, vibratque flammās.
Quid acturus es, puella, quæris?
Ut hinc tela petam, petamque flammās,
Quibus quot perit miscellus olim,
Tot & tu pereas miscella telis,
Tot & tu pereas miscella flammis.

BASIU M XXVI.

Ad D. Franciscum Myronem, Senatorem
Parisiensem.

Qualem velit amicam.

SIT in deliciis puella, Myro,
Quæ claris radiat superba gemmis,
Quæ monilibus atque margaritis
Tota conspicua atque orniata tota est:
Sit in deliciis amoribusque,
Quæ cretâ sibi, quæque purpuris,
Et beneficiis colorat ora.

Placet, Myro, mihi puella simplex,
Cui nativa genas rubedo pingit,
Nativusque pudor: placet puella
Ore virgineo & docente cultu,
Artis nescia, negligensque fuci:
Placet denique, quæ nihil monilis,
Nil gemmæ indiga, nilque margaritæ,
Pollet ipsa satis sœpse formâ.

B A S I U M XXVII.

Ad eundem.

*Conqueritur perfidiam & inconstantiam
Pampharidis, & subjungit se illam
tamen amaturum, quamvis alii
viro, militi putà, nupsisset.*

A Spice, quàm dubiâ. Myro, me verset arenâ;
Aspice, quos ludos ludere fecit Amor.
Illa, suis quæ plus oculis me nuper amabat,
Alterius nunc est facta puella viri.
Ah genus instabile, & malefidum foemina nomen,
Quam sibi constantem non videt una dies!
Hæc erat illa fides, quâ tu jurare solebas
Te propriamque mihi perpetuamque fore?
Sed non fallacis querimur perjurâ linguæ;
Non querimur læsos sæpius ore deos.
Quæ sit facta diis, sit diis injuria curæ:
Quos video ultores post caput esse tuum.
Te queror indigni te militis esse maritam,
Te queror ingenuam barbara vincla pati.
Ah mihi tu poteras victrix præfigere leges:
Jura mihi poteras imperiosa dare.
Nec leges mihi turpe tuas, & jura subire:
Parere imperiis nec mihi turpe tuis.
Rusticus est nimium, verique ignarus amoris,
Quem pulchræ dominæ jussâ subire pudet.
Nunc te etiam, licet ipsâ aliò traduxeris ignes,
Et licet odisti, semper amabo tamen.

Nunc etiam legesque tuas, tua jussa capessant:

Nunc etiam nutus imperiumque sequar.

Tu si fortè mihi priscum impertire favorem,

Si miserum rursus perfida amare negas;

Finxeris at certè, certè similis amare:

Sat mihi *sister* erit, sat *similis* amor.

BASIUM XXVIII.

*Execratur Musæ, utpote Pancharidis
amores non amantes.*

ITe, quando nihil juvare amantem,

Quando conciliare nec potestis

Adversam nimirum mihi puellam:

Ite in exitium malasque flammæ,

Musæ perniciës meæ juventæ.

Nam quid illa meo superba cantu

Famam in postera sæcla prorogabit,

Quæ meas toties preces et precationes

Sprevit, aspera contumaxque flecti?

Quin vos, quin potius subite flammæ,

Quin vos, quin potius valete in ignes,

Camœnæ mihi non bene auspicatæ.

Verum pignus ego meique amoris,

Et meæ fidei obfides camœnæ

Scelestus jubeam valere in ignes?

Ego nomina clara Pancharillæ,

Quibus vel Venus invidere possit,

Diris devoveam ustulanda flammis?

Quin vos vivite, clara Pancharillæ

Meæ nomina; vivite, ô camœnæ;

Nec incendia nec timete flammæ:
 Unum me satis æstuare flammis,
 Unum sit satis ignibus perire.

B A S I U M XXIX.

*Comparat malum suum Venerum cum malo
 Promethei, Tityi, Sisyphi, &c.*

NEC cœlum assiduo madescit imbre,
 Nec mare assidue tumet procellis:
 At mihi assiduo imbre lachrymarum
 Ora tota madent, mihiq; pectus
 Curarum assiduis tumet procellis.
 Non terras petit usque & usque fulmen:
 At me fulminibus nocentiora
 Usque tela petunt, & usque flammæ.
 Non semper miserum vorat Prometheus,
 Nec semper Tityum malignus ales:
 At malignior usque mi Cupido
 Et fibras vorat, & vorat medullas.
 Non Ixiona Sisyphumve pondus
 Urget perpetuum: at mihi perenne
 Pondus incubat; at me & usque & usque
 Dolorum rapit orbis inquietus.
 O me ter miserum, o nimis sinistro
 Natum sydere, Disque inauspicatist

BASIU M XXX.

Conqueritur se justam moriendi causam non habere.

NON ego, Diva, quoror blande modulamine
voci

Quid me excantaris, superisq; mihi.

Non ego, Diva, quoror, dulci quod nectare tincta
E labris animam nâ tua labra trahunt.

Non quod mi pectus furata es, lupine, pectus.

Ast unum infelix hoc ego, Diva, quoror;

Dum sic occurabo, tam dulci occuribus læta.

Ut leti non sit iusta querela mei.

BASIU M XXXI.

*Petit basium à Pancharide, & optat, ut
inter basandum expiret.*

Panchari, virginæ inter flos unica flores,

Panchari, peræ animæ dimidiata rore;

Cujus labra rosas spirant, violâsque capilli,

Spirant cinnameum candida colla nemus;

Da mihi, da pressim lætantibus humida linguis

Bafia, per longas continuata moras:

Qualia dat casto turtur sociata marito,

Qualia amatori blanda columba suo,

Nec numera, ut cupido numerabat Lesbia vati;

Ille dare ex animo, non numerare juvet.

At tu, dum cupido misceris basia amanti,
 Junge oculos oculis, & labra junge labris.
 Nec penitus clausa ora tene, nec aperta licenter;
 Ut nec clausa juvant, sic nec hialca decet.
 Sat fiet ad pulsus linguis fecisse duabus,
 Innocuoque brevem dente dedisse viam.
 Occurrat veniens venienti lingula linguae,
 Alteraque alterius mobilis ore natet.
 Nec tota committe tamen mihi proelia linguae;
 At summam tantum cuspide bella gere.
 Dumque tuam exugam, tu nostram exage vicissim:
 Dum te dente petam, me quoque dente pete.
 Sint voces querales, fiat blasula verba loquentum:
 Nec desint uenulo murmura blanda sono.
 Postremo in nostris animam deponere labellis:
 Hic morere, aut certe finge petulca mori.
 Sic est; & cupidum tandem exorata beasti,
 Estque anima in labris nostra relicta tuis.
 Omnibus è membris illuc stimulata cucurrit,
 Tanquam perpetuas hic habitura moras:
 Sic eat, & redat toties, exeretque labellis,
 Dum se animæ penitus misceat illa tuæ.
 Nec tu animam ex animâ possis divellere nostrâ,
 Ut noster nunquam dissolviatur amor.

BASIU M XXXII.

*Rogat Venerem, ut, si forte in prælio
basiorum exspiret, anima illius hæres
esse non dedignetur.*

DUM certamina mox futura verso,
Tot mentem illecebras meam titillant.
Solâ ut ebria cogitatione
Jam tum deficiat. Quid ergo sospes
Hæc certamina perferam cruenta,
Quem certaminis ipsa vel futuri
Cogitatio vulnerare possit?
O Venus bona, quæ bonos amantes
Una numine prospero tueris!
Hæc si me miserum impotentiora
Contingit cadere immorique bello,
Accipe hanc animam, & beatoris
Duc in florida me vireta Cypri.

PER VIGILIUM

VENERIS.

O Nox suavicula! ô bonæ tenebræ!
Tenebræ mihi luce clariore,
Quæ meam Venerem & suavitatem,
Cor vitamque meam mihi attulistis.
Nunc te possideo, alma Pancharilla,
Turturilla mea & columbulilla:
Nunc blandæ Veneri licet liare.

Longas præmia nunc moræ referre,
 Amplexûque mihi frui cupito.
 Ferox, improba, dura quid moraris
 Sic me languidulum? quid illa linguæ
 Mella fugere, quid silavis auram
 Oris colligere, & tenaciora
 Vetas conferere invicem labella?
 Quod voto tacito unicè requiris,
 Cur id dura mihi negas roganti?
 At prior cupias licet, pudica
 Et frontis tetricæ cupis videri,
 Spemens (credere si licebit unquam)
 Molles nequitias libidineſque.

At te per faculas tuas micantes,
 Et hæc æmula purpuræ labella
 Oro; perque genas & hunc capillum,
 Qui formosa vagus flagellat ora,
 Oro, perque sinus & has papillas
 Primulum tibi jam foreriantes,
 Has gemmas geminas pari decore
 Surgentes, geminis pares pyropis;
 Ne cupidine jamdiu æstuantem
 Eneca. Ah perii miser! quid? Iam
 Jamdudum perii, nisi benigna
 Faves ocyûs, ocyûſque cordis
 Tot incendia, Pancharilla, sedas.
 Me Venus bona, me Cupido servas;
 Mi mens insolitum furit furorem,
 Neque hunc ferre poteſt furoris æſtum.

Hæc ſuſpiria & has preces traheram
 Imo à pectore jam neci propinquus,
 Quum victæ ſubito ita detumefcit,
 Et mox virgineo pudore levæ.

Interfusa genas, & ora casto
 Spargens molliter imbre lachrymarum,
 Tota, inquit, tua Pancharilla tota est,
 Mutuo tibi mancipata nexu.
 Cum dicto simul osculum propinat,
 Ultro se admovet, & pudenter audax
 Sese in brachia nexuosa dedit.

Ego compositam aureo cubili
 Totum verto in eam furoris ignem,
 Quæ mi incendia tanta suscitavit;
 Toto corpore pronus in siaves
 Amplexus ruo; cruribusque crura,
 Pes pedi, femori femur recumbit;
 Hærent oribus ora, labra labris;
 Firmo pectora glutino coherant.
 Jamque Cypridis aureæ vineta,
 Jam Cupidinis hortulos pererro,
 Vere perpetuo hortulos virentes.
 Hinc rosas teneras legens, & inde
 Narcissum, violas, amaracumque,
 Mellitis nimis atque delicatis
 Usque ad invidiam osculis fruiscor.
 Stricto corpora colligata nexu
 Confundunt animas: duellum utrinque
 Commiscent tremulæ per ora linguae.

O quot lectulus & lucerna pernox
 Molles delicias utrinque vidit!
 Dum strictim appliciti arctiore vinde
 Hæremus calidi, Venusque venis
 Diffusa interioribus tepente
 Artus languidos liquere rorat,
 Alternantibus osculis utrinque,
 Occursantibus hinc & inde linguis,

Conniventibus hinc & indè ocellis.

Tum dico: Superi, tenete cœlum;
 Vestram, Numina, possidete sortem;
 Dum te te teneam, alma Pancharilla,
 Dum te possideam, nec ipse cœlum,
 Nec vestram, Superi, invidebo sortem.
 Et nunc roscida labra suaviari,
 Et nunc mollibus immori lacertis,
 Nunc patrantibus innatare ocellis,
 Nunc & brachia tortili capillo
 Impedire juvat, modò osculari
 Anhelas tremulo sinu papillas,
 Papillis Veneris pares papillas,
 Altrices animæ meæ papillas:
 Nunc saltu volucris insilire collo,
 Nunc candente genas notare dente;
 Nunc errare manu licentiore
 Illa per femina, illa perpolita,
 Illa marmoreo superba luxu,
 Quibus janitor excubat Cupido,
 Et sacram Veneris tuetur ardem.
 Mille ludimus osculis protervi,
 Ut colludere turturique turtur,
 Columbæque suæ solet columbus:
 Certatimque damus notas amoris,
 Certatimque damus notas furoris,
 Et transfundimus ore semihulco
 Errantes animas & hinc & indè.
 Hæc nos proelia militamus inter
 Sudores varios anhelitûsque,
 Dum fessâ Venere, artubûsque tritis,
 Et jam deficientibus medullis,
 Et jam deficiente corde anhelò,

Cogor

Cogor languidos inire somnos:
 Mox & succiduum recondo collum
 In mez tenero sinu puellæ.
 Illa, interpositâ minùs vel horâ,
 Pungit sæpicule, atque dormienti
 Aurem vellicat, & subinde tractat,
 Et me verberat osculis subinde,
 Et parcente petit labella morfu.
 Tum me blanda iterum vocans ad arma,
 Sic, ignave, jaces sopore victus,
 Sic cessas, ait? Hic repentè lento
 Sopore excutior: juvátque gnavam
 Ad Cupidinis arma proflire;
 Juvat cominus, eminus ferire;
 Et cæsim juvat & ferire punctim.
 Jámq; vulnere dulce sævienti
 Hostis transadigo intimas medullas,
 Reddit multiplices vices uterque,
 Et subsultibus hinc & indè crebris
 Spissat officium: novas uterque
 Serit delicias, ferit lepores
 Uterque, improbulo jocos; uterque
 Fingit blanditias proterviores,
 Facit nequitias salaciores,
 Omnes Cypridis induit figuras,
 Donec corpora miscuo furore
 In unum coeunt amica corpus.

Millies mihi milliesque salve
 Nox felicibus invidenda Divis,
 Quâ nec Juno mihi beatiorem,
 Nec possit Venus ipsa polliceri.

Salvete ô mihi candidæ tenebræ,
 Tot inter Veneres, salaciâsque,

E

Et tot blanditias faventiâsque,
Et tot illecebras lubentiâsque,
Et suspiria, murmura, & susurros,
Et convitia, mutuâsque questus,
Lusus, oscula, tinnulos cachinnos,
Rixas, proelia, mortificationes,
Iras, vulnera, lingulationes,
Vitas atque neces reciprocantes,
Et tot nequitias mihi peractas.

JOANNIS BONEFONII P O E M A T A.

Ad DIVIONEM, Urbem Burgundie
primariam.

I.

Dilecte, Divio, Dii perenne servant,
Urbs amata mihi & cupita, quantum
Nulla amata fuit, fuit cupita:
Quam tot inde viri politiores,
Robertus meus, & meus Juretus,
Et Taborotius, Boneriúsque,

Indè tot Veneres venustiores
Famâ nobilitant, beântque coelo;
Una sed magis omnibus Turilla,
Illa lux animi Turilla nostri.

Quando, Divio, tete ego revisam?
Quando illos legere Atticos lepores,
Robertique mei, & mei Jureti,
Et Taborotii, Boneriúsque?
Quando tot Venerum aureum licebit

E. 2

Jubar suspicere, aureámque lucem?
 Quando fas erit & meæ Turillæ
 Illa purpurea ora contueri?

At tu Divio, tu meas perennè
 Serves delicias & has & illas,
 Amorésque meos & hos & illos.
 Sic te, Divio, Dii perennè servant,
 Urbs amata mihi & cupita, quantum
 Nulla amata fuit, fuit cupita.

II.

Ad ACHILLEM HARLÆUM,
 Senatûs Parisiensis Principem.

ERgo Achillem humiles adite Musæ,
 Non illum populis ducem tremendum,
 Illum terribilem trucémque Achillem:
 Sed hunc justitiæ pium parentem,
 Inter qui strepitus forique turbas,
 Inter pondera publicásque curas,
 Audit Pieridum pios alumnos.

Et quanquam attigit hos gradus honoris,
 Quæis nil celsius expetisse iusta
 Potest ambitio, tamen benignus
 Et Musas colit, & colit Poëtas.

Vos hunc vos humiles adite Musæ;
 Et huic dicite, si suo favore
 Licet Sequanicis præesse Barris,
 Speratóque mihi otio fruisi,
 Illi carmina me parare, vivet
 Quæis Achillis honos perenne in ævum,

Ut nil Mæoniden vetusto Achilli
Sit quodd invideat recens Achilles.

III.

In Æ N E A M.

QUI flecti indocilis, ad fata coëgit Elifam;
Usque adeo ingratâ certus abire fugâ;
Non Venere ille satus, non blandi frater Amoris;
At verè Æneas æneus ille fuit.

IV.

Ad JACOBUM FAIUM,
Advocatam Regium in Senatu Parisiensi.

Super partu uxoris.

TE, Fai, pater omnium leporum.
Auctum gratulor elegante prole.
Nam quid gratius accidat marito,
Quàm bella & lepida elegansque proles.
Casti conjugii suave pignus?

Verùm non tibi trêve quatuorve
Natas esse putas satis superque?
Satis multa, satis puella, Fai.
Gigne, quem similem sui parentis:
Olim Gallica rostra fulminantem
Et patrum & stupeat corona vulgi:
Gigne, in quo eniteat tua illa virtus,
Quâ tu Sauromatas tumultuantes

Lenisti, & populi furentis iras.
 Nec unum esse satis putato Faium:
 Sed Faii unius in locum quotannis
 Da novos liceat videre Faios.
 Hôc tu munere majus ampliùsque
 Nil dabis patriæ, tuisq; Gallis.

V.

Ad JAC. & FRANCISCUM
 GUELLIOS, fratres.

In eorum discessum.

S Alvete, ô gemini ordinis togati,
 Ocelli geminis meis ocellis,
 Et carâ mihi luce cariores.
 Salvete ô iterûmque tertiûmque,
 Guellii, & memores mei valete:
 Inter qui medias luis procellas,
 Et morbi gravidos furentis æstus,
 Unus in viduâ relictus urbe,
 Et illis finè more sævientis
 Penè Apollinis obrutus sagittis,
 Vivam nescio, vixerimve: verûm
 Seu vivam miser ipse, vixerimve,
 Æternûm mihi, Guellii, beati
 Salvete, & memores mei valete.

VI.

Ad BERNARDUM PREVOTIUM
Senatûs Parisiensis Præsidem.

❖ *Implorat illius auxilium.*

PRæses optime, te tuus Poëta,
 Cliens ille tuus Bonefus orat,
 Causæ subvenias periclitanti,
 Quæ nec sollicitum frui quiete,
 Nec illum patitur vacare Musis:
 Quódque angit nimio dolore amantem,
 Vetat virgine jamdiu cupitâ,
 Speratîsque mihi thoris potiri.

Ergo perspice, quot tuum poëtam
 Ornabis meritis? Dabis quiete,
 Et Musis dabis, & frui puellâ.

VII.

Ad LAZARUM COCLÆUM,
Senatorem Parisiensem.

Exaggerat illius honores.

EXpectate diu & diu cupite,
 Ades Sequanicis, Coclæe, Barris;
 Ades flos hominum eruditiorum,
 Ades flos hominum eloquentiorum.
 Ne sperne exiguam, Coclæe, Barrum:
 Non est exigua aut pusilla Barrus,

Cui Vigneri^{us} ille scriptor ingens,
 Cui denique doctus ille P^opo
 Vitæ exordia luminisq^{ue} debent;
 Non est exigua aut pusilla Barrus,
 Quæ, Coclæ, tuo superbit ortu,
 Et te, flos hominum eruditiorum,
 Et te, flos hominum eloquentiorum,
 Alumnum ante alios beata jactat;
 Non est exigua aut pusilla Barrus,
 Quæ terris peperit Deam potentem,
 Illam Pancharidem, Deam stupendam,
 Cui componere nulla se Dearum
 Ausit eximie decore formæ.
 Quid tu jam patriam, Coclæ, Barrum
 Ausis despiciere & putare parvi?
 Possunt divitiis tuam, Coclæ,
 Urbes innumeræ præire Barrum:
 Barrum nulla tuam præire possit
 Cultis ingeniis & eruditis,
 Majorisq^{ue} Dææ potente formæ.

VIII.

Ad ÆGIDIUM DURANTEM.

*Comparat illum Catullo, illisq^{ue} dominam
 Lesbiam.*

NE quid, Carola, Lesbiam invideto;
 Habes, Carola, tu tuum Catullum,
 Cujus tu numeris Catullianis
 Æternum volites virum per ora;

Volat Lesbia ceu Catulliana.

Ne quid vos Latio invidete, Galli;
Habes, Gallia, tu tuum Catullum,
Gallicis numeris Catullientem,
Quo vix nequior elegantiorque
Pater nequitiae elegantiaeque
Catullus fiet ille Lesbianus.

Et tu molliculi æmulos Catulli,
Lingua dispere, sed pari lepore,
Æternis numeros premes tenebris?

Ne tantum decus invideto, Durans,
Carolæque tuæ, tuisque Gallis;
Uni denique ne tibi invideto;
Qui nulli potes invidere quidquam.

IX.

TUMULUS OTHONIS TURNEBI, Adriani F.

ET me fas etiam est Othonianos
Justis luctibus excitare manes;
Fas & solvere lachrymas amor,
Et tantò lachrymas profusiores,
Quantò vulnere nos acerbior
Tam crudelia perculere fata:
Quæ dum, prò dolor! abstulere Othonem,
Cum nato pariter suum parentem
Abstulere iterum, duplèxque nobis
Uno vulnere vulnus intulere,
Nam tu patris eras imago vivax,
Inque uno geminis frui licebat,

Et nato simul & simul parente.

Ergo nos gemitu profusiore
Et nati simul & simul parentis
Uno in funere bina prosequamur.
Sed quantò gemitu profusiore
Illa prosequar, hòc minùs parentem,
Hòc & te minùs ipse amare dicar,
Qui nato videar suum parentem,
Parentique suum invidere natum,
Et suam videar beatitatem
Invidere patri, invidere nato:
Qui nunc civibus ætheris recepti
Unà cum Jove, cum diis jocantur,
Unà deliciis & ævitate,
Et mensis Superùm ambo perfruuntur.
Ergo vivite, vivite ò beati
Et nato pater, & parente nate;
Rursus vivite, vivite ò beati
Adriane parens, Othóque fili,
Unà cum Jove, cum diis jocantes,
Unà deliciis & ævitate,
Et mensis Superùm ambo perfruentes.
Et vos vivite, vos Dii beati.
Et nato simul & simul parente.

X.

Ad JACOBUM CUJACIUM,
Jacobi Cujacii Filium.

*Illius felicitatem, suam verò infelicitatem
exponit.*

QUID Cujacide, quid? tuñc vivis
Et vales memòr usque Bonetoni?
Quem pridem sibi sic puella vinxit,
Sic sibi imperiosa mancipavit,
Ut nec esse memòr sui feratur.
Nam tu (quod mihi fama nunciavit)
Jam tener teneram collis puellam:
Jam docet puerum puer Cupido,
Quid oris decor, insolénsque candor,
Quid possit dominæ superba forma;
Et dictat numeros, quibus lepores
Amorésque tuos voces ad astra.
Ames, culte puer, ames, percanè,
Et versu lepido tuos lepores,
Amorésque tuos voces ad astra:
Atque det puero puer Cupido,
Sit cum amoribus & tuâ Dione,
Sit cum deliciis bene ac beatè,
Quàmque mi melius beatúsque,
Quem nimis cruciat, nimisque torquet
Duro marmore durior puella.

XI.

CL. V. ERRICO MEMMIO.

M Isti geminos mihi poëtas,
 Quos ego geminos ad umbilicum
 Legi attentius. Est uterque, Memmi,
 Quando iudicium meum requiris,
 Sanè perlepidus perelegansque.
 Sed quid iudicium meum requiris,
 Memmi, ævi decus atque literarum?
 Cujus iudiciúmque calculúmque
 Tanti omnes faciunt boni poëtæ:
 Tanti omnes faciunt viri eruditi,
 Nil tanti ut faciant boni poëtæ,
 Nil tanti ut faciant viri eruditi.

XII.

JOAN. CUSSÆI SENATORIS

Parisiensis, & Renatæ Thuânæ
 Epithalamium.

R Enatam, quâ non formosior altera, vidit,
 Miratúsque novas mortali in corpore dotes
 Insolitos hausit formosæ virginis ignes
 Cussæus, totisque furens incendia venis
 Imbibit: unam ardens animi sequiturque premitque;
 Unius in niveâ defixus imagine pendet.

Nec minùs arcano consumitur igne medullas
 Parisias inter formâ clarissima nymphas,
 Nympha novas experta faces; unúmque requirit,
 Unius

Unius in vultu sperati conjugis hæret. [raris

Quid porro cunctaris Hymen? quove usque mo-

Tam cupidos felice jugo committere amantes?

Huc ades ô, faustisque novos conjunge maritos

Auspiciis: en te virgo, virque integer ævi

Conjunctis poscunt studiis in vota vocantes.

At jam mitte queri, jam lentas desine Solis

Incusare rotas, & segnem dicere Phœben,

Cussæ, Armoricæ decus indelebile gentis.

Jam tandem advecta est astris volventibus hora,

Quâ curas lectumque leves, longumque laborem,

Et votî damnere tui, & satiare petito

Amplexu, teneræ fusus per membra puellæ;

Quam Veneri possis, quam tu præferre Dianæ.

Jam tandem advecta est astris volventibus hora,

Quâ digno conjuncta viro, dignisque Hymenæis,

Virgo, Thuanææ proles clarissima gentis,

Dulcia percipias genialis gaudia lecti,

Gaudia sollicito non intercepta pavore.

Hesperus en rutilas ortâ sub nube sagittas

Astra inter spargit, flammis en compita fervent;

Et lauro postes, & vernant festa corymbis

Atria; collucent tremulo fulgore per auras

Legitimæ tædæ, noctemque incendia vincunt:

Omnis honos, omnes coeunt ad limina fasces.

Atque Amathontæas arces non inscia tanti

Conjugii, carâque Paphon Cytherea reliquit,

Cussæque fores cari subit hospitis hospes,

Nescio quo præter solitum conspectior ore,

Et blandâ gravitate decens. Hinc indè ministri

Pennigeri, ridensque Jocus, mollisque Juventas,

Et levis excusso volat Indulgentia fræno.

Idaliæ matrem stipant utrinque sorores,

Divinosque novæ Charitis mirantur honores;
 Mirantur geminos imitantia lumina soles,
 Certantesque comas auro, & certantia puræ,
 Colla nivi, lactique sinus, & labra corallis:
 Mille animi dotes mirantur, mille lepores,
 Mille artes, exculpta quibus fert nomen Olympo.
 Renata, & præstat aequalibus una puellis;
 Renata & proavis & claro sanguine nata,
 Renata illius neptis veneranda Thuani,
 Qui nuper folio princeps è principe Gallis
 Jura dabat, legumque sacras tractabat habenas,
 Indocilis judex recti mutare tenorem,
 Infamique gerens impervia pectora lucro.

Quid tu autem, innuptis olim, nunc gloria nuptis,
 Quid cessas? cupidumque adeo remoraris amantem?
 I, prodi tandem, quò te vocat hora, tuusque,
 Ille vocat titulis, & sanguine clarus avito.
 Cusæus, magni illius certissima proles,
 Cusæi, quem Rex populos, lateque patentem
 Armoriam rigidâ jussit frangere securi.

Ille tibi amplexusque feret noctemque beatam,
 Ille feret dulcesque jocos, perfusaque melle
 Oscula, constringens validis tua colla lacertis.

Felix ô nimium felix hæc virgine conjux,
 Felix ô nimium felix hæc conjuge virgo;
 Vivite concordēs, atque artīs vincula dextris.
 Nectite, quàm lentò constringitur Herculis arbor
 Palmite, quàm premitur vitis frondentibus ulmis:
 Vivite, foecundam sobole exerce, juventam;
 Et Gallis natos, Gallis properate nepotes,
 Qui leges, qui jura ferant, qui facta parentum
 Aequent, qui famam ventura in secula mittant.
 Virtute insignem, insignem præstantibus ausis.

XIII.

TUMULTUS GALLICUS.

E Cquid inextincto dissipatis pectora questu,
 Gallia, & assiduis perfundis fletibus ora?
 Comprime singultus, lachrymarum comprime rivos,
 Expectata diu tandem lux aurea fulsit,
 Quâ caput infandum, terrarum dedecus, hostis
 Calicolum atro vitam cum sanguine fudit:
 Quem (si nosse cupis primæ incunabula vitæ)
 Nocte fata Aleto reptantem fovit in ulnis;
 Et struere infidias, tacitas innectere fraudes,
 Magnorum penetrare aulas & limina regum,
 Unanimes oculis docuit turbare sodales.

Ego olim placidas lætæ cum teneret urbes
 Gallorum, indeque violente concitus æstu
 Bella movere, totat Gallorum invadere septrâ,
 Pullatos equos nostras effundit in oras,
 Arva Palatinis pervasit Gallica plaustris:
 Vastæ gentis nomen delere laborat:
 Obvia quæque metit ferro; non flectitur annis,
 Non ullis precibus; jugulum mucrone senile
 Confodit, innocuo conpergit fata cruore:
 Sanguine rursu riant, victantur flumina tabo.
 Haud aliter stansante fante tigrisve lupusve
 In miseras pecudes, longè custode fugato,
 Magnâ mole ruit, balantum sanguine longam
 Exsaturat rabiem, & totis dat funera campis.

Prostituit matrum sivas ante ora puellas:
 Convellit superam effigies, convellit & aras;
 Impius & nostræ evertit monumenta salutis;
 Vulcanum effundit templis, & sacra profanat,

Ipsas ante aras & pulvinaria divum,
 Pontificum immiti pectus transverberat ense:
 Quodque nefas dictu, captorum viscera torret,
 Nec dubitat diris epulanda apponere mensis.
 Sed qui fas putat esse sibi venerabile Christi
 Proterere occulum panis sub imagine corpus,
 Quid putet esse nefas? Animus meminisse perhorret
 Tam dirum facinus, quod nec lustrare vel ingens
 Oceanus, nec longa queat delere vetustas.

Quid Siculi quondam tale admisere tyranni?
 Cedant Thracis equi, Phariique altaria regis,
 Dira Lycaoniar cedant opprobria linguae,
 Infandaeque dapes Atrei, Siculique juveneus:
 Tu quoque jungebas qui mortua corpora vivis,
 Quaeque per ora tui egisti carpenta parentis.
 Cedite jam: hic vicit cunctos feritate tyrannos.
 O scelus! O cunctis Erebi dignissime poenis!
 Tunc Gigantæis Gallorum invadere regna
 Aggressus furiis, patriæque in viscera vires
 Vertere? sacrilego sumet de sanguine poenas,
 Nec tantum, mihi crede, nefas patietur iavultum
 Vindicis ira Dei, qui conspicit omnia justus
 Arbitr, & justo fontes examine plectit.
 Sic & qui patriam ferro flammæque petivit
 Indomitos in corde gerens Catilina furores,
 Invisam efflavit sub acerbo funere vitam.

Non, aut fallor ego, tibi semper amica favebit
 Fortuna: adveniet tempus, quo diruta templa
 Carolus & cives caesos urbisque reposcat
 Everfas, & rura suis viduata colonis:
 Quo tua certatim populus flammantia vellat
 Lumina, sexcentis fodiat quo viscera telis.
 Adveniet tempus, quo cuspide pandat anhelas

Pulmonum latebras; tum celsa ex arbore pendens,
 Quod quesisti armis, toties quod mente petisti,
 Scilicet exstabis supra regesque ducisque.
 Hos tibi fata ferunt, parat hos fortuna triumphos.
 Quod facis, interea confundas omnia luctu;
 Nil intentatum sceleris fraudisve relinquant,
 Mavortique viam laxes: quò cæca cupido,
 Quoque immane nefas, ruptis rapiaris habentis.

At tu pone modum lachrymais, jam tuta pericli.
 Gallia, pone metus. Major tibi partus Achilles,
 Sospite quo nunquam Gallorum regna labascant;
 Major & Alcides, validis qui viribus hydram
 Contundat, victor qui Gallas obsidet urbes
 Henricus, nomenque ferens, omniūque parentis.

Ingredere, ô Regum foboles, fortissime ductor
 Francigenum, contraque stram fera suscipe tela.
 Tu nobis optata quies, solūque pericli.
 Præsidium, spes, & duris in rebus asylum:
 Te simul aspicient fulgentes ære phalanges,
 Terga dabunt pavidae rapidis pernicious Euris;
 Ut quàm aquilam cælo volacres videre minores;
 Ut quàm fulmineum videre armenta leonem.

Nec manus; tres acies unò (mirabile dictu):
 Tresque duces animi præstantes conficis anno.
 Non te tristis hyems, non sævi fideris æstus,
 Non acies, non districto fidentia ferre
 Agmina, non latis circumdata moenia fossis;
 Non vales rupesve tenent, saltusve profundi:
 Sed siue arctas arces, siue ardua bello:
 Oppida concutias, tibi pervia marmora reddis.
 Nunc magnus Danaos astris attollat Homerus;
 Pergama qui segnes occulta fraude doloque
 Vix ausis cepere decem, vix mille carinis.

Sed, tamen ô facinus! seménque capútque malô-
Fax patriæ, regni prædo, communis Erinny, [rum,
Orbis proluviæ vitali vefcitur aurâ.

Quid tua, summe Deûm, quid cessant fulmina? quid-
Te juvat innocuos convellere fulmine montes? [ve
Ardua quantumvis caput inter sidera condant.

Infandum hoc jam jánque tuis caput obrue telis,
Nec nostras impune finas volitare per urbes.

Hoc te orant matrêque piæ innuptæque puellæ,
Impubes, tardique senes. Quid, summe, moraris,
O Superûm Rector? nostris jam luctibus ille
Consenuit, tantâque premit nos clade tot annos.

Ah moveant te, fidere Rex maxime gentis,

Tot clari bellique duces pacisque magistri,
Quos dedit ille neci. Moveat te Brissacus ille
Timoleon; animi nulli virtute secundus.

Magnanimi moveat genus alto à sanguine Bruti

Martigus. Moveant tandem crudelia magni

Funera Guifiadæ, cui nullum prisca tulere

Secula parem; nullo se tantùm Gallica tellus

Principe jactabit, qui quantum posset in armis,

Audax sensit Iber, fortes sensere Britanni.

An nihil ista movent? Moveat te, summe Deorum,

Rex juvenis, sed qui antevenit virtutibus annos;

Et fratres, quibus ille genus miserabile leti

Proditor occultis molitur fraudibus: adfer,

Adfer opem, adversisque tuos succumbere rebus

Tu, Pater alme, veta, conatus frange rebelles.

Contunde immodicos ausus, atque artibus artes

Callidus clude, & præsens res aspice nostras.

Audiit, & placidas tandem tot questibus aures-

Advertit, qui subiectis facilisque bonisque

Parcit, & indomitos qui proterit & pede calcat.

Jam nòx atra polum terrásque involverat umbrâ,
Jámque sopor pigras latè diffuderat alas.

At Deus infomnis sceleratas sumere pœnas
Cogitat, & tacitus per noctem plurima volvens
Infernásne adigat prædonem fulmine ad umbras
Protinus, an populi manibus prosternat & armis;
Quin populus prosternat, ait, rapiátque ruátque.

Nec mora: vix radiis Auroræ nuncius altos
Stringebat montes, furiis quum Gallia justis
Consurgit, jam jámque micat sēges undique ferri.
Obstupet ille furens animi, & præsagia sentit
Instantis fari: turtant præcordia diræ,
Eumenidúmque faces, & conscius horror oberrans.
Jámque illi fodiunt hastis, hi lumina vellunt,
Illi humeros quatiant, populant hi tempora, figit
Ille latus, secat ille humeros, rapit ille lacertos,
Cordis hic arcanas rimatur cuspide fibras.

Exanimum raptant urbis per compita corpus,
Insultántque alacres, & voces insuper addunt;
I, nunc captivas nobis impone catenas.

Calcandum spargunt triviis, matrúmque senúmque
Plurima turba ruunt ad gaudia. Nemo secundis
Intumeat rebus. Nimios Rhamnusia fastus
Spēsque premit tumidas. Qui regibus altior ibat,
Qui jam sublimi pulsabat vertice divos,
En nudus pascit ferales in cruce corvos.

Quare age nunc tandem placidis allabere pennis,
Perpetuos habitura dies pax aurea terris;
Exulet & toto jam nunc Mars impius orbe,
Dum pia in infidos moveamus proelia Turcas.
Pulsus & Europâ concedat barbarus hostis:
Hic bello laxate viam; hinc se effundat apertis
Carceribus Mavors; vestras hinc promitte vires,

Nestris Euphratem sceptris adjungite: quæque
 Irrigat arva rapax Tigris, quæque alluit urbes
 Jordanes nitido longè celeberrimus alveo,
 Illyricosque sinus, Epirum & littora passim
 Ionio pulsata mari, sedesque vetustas
 Eripite injusti tandem ditæ Tyranni.

Hic immensa manent vos præmia: seu sit honorata,
 Seu sit opum, quæ vos rapit, intempesta cupido.

At quibus extollam verbis te, Carole regum
 Maxime, & Henricum pietate armisque potentem,
 Auctores nobis tanti quæ muneris estis?

Nam licet hic summi favor est munusque parentis,
 Vos tamen haud minimam, mortalia numina, habetis
 Partem opere in tanto, Quæ vobis præmia reddet
 Gallia digna satis, tantis crepta periculis?

An viridi ex lauro statuet quercus coronam?

At tantis laurus meritis & civica quercus
 Inferior fuerit; neque vos mortalia tangunt.

Vos, ô divini vates, quos gurgite sacro
 Proluit, & cytharæ pater insignivit Apollo.

Concinite æternas tanto præ munere laudes:

Gaudent humanâ laudari Numina voce.

Ipse equidem, faveat ceptis modò dexter Apollo,

Iradietque mihi vestri jucunda favoris. [mens.

Aura, canam vestrumque feram super æthera no-

Nunc tandem auspiciis vobis, Superisque se-

Optati toties voluntur tempora feci: [cundis

Scilicet ut galeas obducatur aranea telis;

Utque cavo glomerentur apes umbonis in orbe,

Ceræque & mellis coelestia dona reponant;

Atque iterum miseræ virgo veneranda per urbes

Visatur, solisque ferat sua jura colonis.

En quorum auspiciis immensum legibus orbem

Prænabis. Mox te septemplex ostia Nili
 Agnoscent dominum; palmas tibi mittet Idume,
 Et tibi flaventes volvet Pactolus arenas:
 Jam Meroën ditione premes; profugisque Tomitis,
 Sauromatisque vagis mores & moenia pones.
 Jamque tua Insuæ tremefacti jussa pavescunt;
 Horret Iber; metuunt Boreæ pugnacis alumni,
 Indomitique Angli, & Mavortia pectora Scoti:
 Jamque aded rerum victrix illa inclyta quondam
 Dar famulas tibi Roma manus. En Gallica quantis,
 Dii superi, attollet quondam se gloria rebus! [rum,
 Ergo age, spes hominum, spes Carole magna Deo-
 Túque aded, ô Henrice Deum genus, orbis uterque
 Et decus & votum; quò virtus cumque vocabit,
 Ite alacres animis. Jam pridem oracula vatum
 Terrarum imperium, jam pridem sidera vobis
 Spondent. Quanta tuum tentabunt gaudia pectus,
 Gallia, quòsve dabis plausus: quum Carolus olim,
 Quum tuus Henricus, spoliis Orientis onusti,
 Hesperiae domini, reges Aquilonis & Austri,
 Advenient ambo insignes fulgentibus armis,
 Ambo triumphali redimiti tempora lauro.
 Felices, quæis tum illustres spectare triumphos
 Fas erit, & quæis non longos inviderit annos.
 Parca ferox. Quòd si dederint mihi fata, Deusve,
 Et mea maturis si Musa adoleverit annis,
 Hos ego carminibus coner memorare triumphos.
 Nec tamen hos ventura magis mirabitur ætas,
 Quàm patriam texisse armis, domuisse rebelles,
 Cum vix prima genas vestiret flore juvena.

Q U E R E L A G A L L I Æ.

E Rgo novo semper bellorum exercita luctu
 Aspera fata querar? Dis nona revolvitur ætas,
 Ex quo civiles permiscuit omnia flammae.
 Quid dicere infausti mihi non verere sorores?
 Quos ego non amnes undantes sanguine vidi?
 Quas arbes, quos non coepectus ossibus agros?
 Quæ non abductis squalentia rura colonis?
 Qui mihi non perire duces bellicæ togæque?
 Attamen heu nondum satiate Numinis ira
 Et lachrymis lachrymas, et cæces credibiles attingunt:
 Jamque novos repetita iterant incendia luctus.
 Sic ut ego tot quondam opibus populisque superba,
 Nunc heu orba & inops jacem & sine viribus
 umbra;
 Quodque adeo memore pulcet, non Noricus ensis,
 Non me Germani feritas, non fastus Iberi,
 Non Italæ vires; nati, prohi dedotus! ipsi
 His merere malis. Sic quæ dis amula quondam,
 Imperium terris, vinctos requirat Olympo,
 Martia Roma suis struit sibi funera telis.
 Sic qui nunc flammis metuit Troæque, Jovæque,
 Ipse sui victor proprio fove induit ense
 Iræ terribilis iussu Telemachus Ajax. [Eriarçç,
 Quis furor? aut quæ vos stimulis agit improba
 O stultæ mentes, ô cæca cupidine læci
 Pectora, victrices in vos convertere dexters;
 Et regnum tanto fundatum sanguine, tanto
 Servatum per tot dubii discrimina Martis,
 Crudeli lacerare manu, infandæque tumultu?
 Tot fortes animas, tot fortia volvere lecto

Corpora, subjiciant totum quæ viribus orbem?
 Omnesque inter vos vestras absumere vires?
 Scilicet ut fractos tandem civilibus armis,
 Omnibus exhaustis, præpè cladibus opprimat hostis
 Integer, & pullos regno deturbet avito.

Ergo pacatis conjungite foedera dextris,
 Foedera quæ longos concordia servet in annos.
 Verùm nequiequam blandis adamantina verbis.
 Flectere corda paro, placidam indignantia pacem,
 Quæ immota sedet miseram sententia matrem
 Perdere, & ex imâ penitus convellere sedem.
 Di tantum prohibete nefas, si numina vestra
 Rite colo, & meritos indixi semper honores:
 Si pia thura dedi vestras adolenda per aras,
 Aspice, o superi, & lapsis succurrite rebus.
 Sine merui, aut alio me saltem extinguite lecto.
 Reddite Cæsareis telis, furisq; Britanni;
 Sternite Gothorum manibus, consumite flammis
 Vangionum, sævis populandum exponite Cimbriis.
 In me dira ferox instauret Vandalus arma,
 Pullatque ruant equites, in me iruat omnia.
 Concita barbaries, & me premat undique ferrum:
 Aut potius totas effundat Aquarius urnas,
 Abruptosque ruat densis è nubibus ignes,
 Aut caput in nostrum Vulcania spargite tela.
 Si peream, manibus vestris perisse juvabit.

JOANNIS BONEFONII

A D

ERRICUM VALESIIUM,

Serenissimum Poloniæ Regem,

Latetiam celebri pompâ ingredientem,

PANEGYRICUS.

Cœperat herboſo componere membra cu-
bili [ſomno;
Sequana, languenti devictus lumina
Cum ſubito exaudit lætos ad ſidera cantus,
Plaudentesque choros: ſummo tum ſublevat anæ
Muſcoſum caput; & roranti cornua vultu
Naribus unda fluit, totis ſalit agmen aquarum
Crinibus, & ſpargit concretam uligine barbam.
Hiſſutas umbroſa comas prætexit arundo:
Cœruleus latos humeros circumdat amiſtus.

Atque ille admirans dum lumine cuncta pererrat,
Dum geminas acies nunc huc, nunc dirigit illuc;
Protinus exiliens virides reſoluta capillos,
Candentes nudata ſinus, nudata lacertos,
Inter Naiadas formâ pulcherrimâ Doris,
Et manibus complexa patrem mox talibus inſit.

Nec

Nec dum fama tuas, genitor, pervenit ad aures,
 Sarmaticum imperium varii regesque ducisque
 Cum dudum ambirent, atque hinc duo lumina gentis
 Austriacæ, Arctoi Mavortia pignora Rheni,
 Illinc eximia præstans virtute Pyastus;
 Hinc decertarent armis, opibusque potentes
 Suevus, & affinis Moscus; sceptræ aurea, sceptræ
 Errico regni que datas totius habenas.

Quodque adeo mirere magis, non contigit ulli
 Talis honos, tanto procerum plebisque favore.
 Cujus nobilium, & præstantior ordo Senatus
 Annuerit studiis, plebs averfata frequenter
 Abnuat: hunc plausu agrestes, hunc voce poposcit
 Curia, castra tubis; coelo, rure, urbibus, undis,
 Omnia, quæ possunt, testantur gaudia signis.
 Felix, cui sese diffundit publica tanto
 Gratia consensu, cujus primordia regni
 Omne profequitur fausto concordia mundi.

Dixerat. Ille humeris vestem fulgentibus aptat
 Infolitam, Tyrio saturatam murice, & auro
 Intextam, cui per medias subtegminis oras
 Arcano radiant fulgentes igne lapilli.
 Coeruleæ verò comites nova munera Regi
 Exornant: pars gemmato componit amictus
 Stamine, & exuvias omnes, quas rettulit armis,
 Hoste triumphato cumulat; pars flore recenti
 Serta parat, violas, immortalisque Amaranthos
 Permiscens, mollisque rosas, mollisque Hyacinthos.
 Ast aliæ manibus per mutua vincula nexis
 Festas exercent choreas, & carmina dicunt:
 Impellunt aliæ vocales pectine chordas.

Interea Erricus solito conspectior urbem,
 Sequana quam nitidis argenteus alluit undis,

Intrabat, populo circum, & plaudente senatu,
 Sublimi spectandus equo, quem crine superbum
 Erecto, gemmis, auróque inserta tegebat
 Purpura, stringebant medium distincta colores
 Floribus, & variis fulgentia cingula bullis.
 Ipse ferebatur Tyrio admirabilis ostro,
 Stipatus circum innumeris heroibus heros.
 Quem pater ut vidit, summâ sublimis ab undâ
 Sequana sic illum multo compellat honore.

Salve, magne pater patriæ, Dis proxime princeps,
 Errice armipotens, cui se flectenda magistro
 Tradit Hyperboreo tellus subjecta Bootæ,
 Non finè consilio, reor, aut finè numine Divum:
 Scilicet hanc tibi Dî laudémque, decúsque reservant,
 Ut, qui Sauromatis toties jam bella minantur,
 Infrænes Nomadas, & inhospita pectora Moscos,
 Infidósque domes Turcas, acrésque Bohemos,
 Pannonas, & Dacos, & acutâ falce Gelonos.

Ergo jam motuunt, jamjam trepidantia pulsat
 Corda pavor, jam Mæotis, jam Caucasus horret,
 Riphæique tremunt montes, & Caspia regna:
 Nec satis Hercynio jam tuta Bohemia, saltu.
 Ille es nimirum, de quo mihi rettulit olim
 Carpathius vates, venturi haud infcius ævi.

Sume animos, inquit, nam si, quid Tuscus aruspex,
 Si Lyciæ sortes sapiunt aviúmque volatus,
 Si Phoebus, Dodona, Themis, si, vera loquuntur
 Sidera, mox aderit, qui te super æthera famâ:
 Attollat, superisque tuos componat honores:
 Qui regnum terris, famam qui claudet olympo.
 Illius haud dubiis regni cunabula signis.
 Fulgebunt: nam sit portantis sæpe futuri
 Imperii manifesta fides, Nascentis Iuli.

Lambecbat teneros innexia flamma capillos.
 Dum viridis laurus flammâ crepitante crematur,
 Julius æthereas venit sub luminis auras.
 Hujus in adventu venturi præcizia tellus,
 Mirandum, subito totos renovabitur artus.
 Vis clementorum cadet, flagrantis æmorni
 Sudabunt tribuli succos, opobalsama quercus,
 Mella mibi, inculti producent lilia vepres:
 Attonitæ passim undantes sinè femine aristas
 Agricola, & natas ultero mirabitur uvas.
 Aurea diffundet pleno se copia cornu,
 Lætique perpetuis decurrent gaudia rivis.

Jam tam qualis erit, cum firmata accesserit ætas,
 Ex ipso infantis poteris præcisâre vultu.
 Flagrabit oculorum acies, ardentis ab ore
 Scintillas exillant; bella, horrida bella sonabit:
 Totus se pueri versabit pectore Mavors.
 Indomitis gaudebit equis; nunc retia cervis
 Tendet, nunc laudum majori incensus amore
 Spumiferos invadet apes, atque arma per arces
 Exiget, & certâ desiget vœnera fede.

Jam puer atroci concussos turbine Gallos
 Sistet, & his condet Saturni sæcula campis:
 Tempia deis, pacem populis, sua rura colonis,
 Pileæ captivis, & Musis otia reddet.

Jam puer implebit factis audacibus orbem,
 Inferior nullo pietatis laude, nec armis.
 Vixdum prima genas signabit flore juvenita,
 Quum sua consiliis, animisque volentibus illi
 Sceptra dabunt populi, quos frigida despicit Arctos.
 Quantos tunc populi plausus, & quanta repente
 Gaudia per cunctas Naturæ dedita partes
 Attonitus cernes! quantæ miracula pompæ!

Felix & magno nimirum dilecte Tonanti
Sequana, quem tanto jamjam donabit alumno;
Tum tibi nec pulcher Ganges, nec turbidus auro
Ister, & arcano Nilus celeberrimus ortu
Certarit; tum sponte tibi regnator aquarum
Cesserit Ausonidum: felices vos quoque tanto
Principe Sauromatae, vestrum quo sospite regnum
Omnes nobilium numeros explebit honorum,
Nec gens ulla magis bello florebit & armis.

Hæc Proteus (ut fortè meo successerat antro)
Præmonuit. Nunc ergo animos, nunc erige men-
Nunc tu vera probæ præscorum oracula vatum, [tem:
O flos Hectoridum juvenis, tremor orbis, amorque;
Quod patri Superi, quod & invida fata negarunt,
Ne desiste prius, QUAM TOTUM IMPLEVERIS ORBEM.

At tu, quam gelidæ despectat portitor ursæ,
Marta gens, felix tanto mox rege futura,
Quo dī nil majus terris, meliusque dederunt,
Pelle metum, quamvis effraenis undique septa
Gentibus, hinc bello Moscus licet urgeat, illinc
Turca potens, latèque vagis discursset habenis,
Indè ferox Hunnus muros circumtonet armis:
Hic tibi præsidium, hic clypeus porrectus in hostem;
Haud illo melior quisquam gladiumve rotare
Fulmineum, aut magno jaculari pondere telum,
Aut longam validis moliri viribus hastam.
Quod si flectere equum, durisve inhibere lupatis,
Aut sinuare fugas, vel aperto currere campo
Mens ferat, ipse illi cedit Phillyrius Heros,
Cedet Amyclæus juvenis domitorque Chimææ.
Ille vel armatas acies superabit inermis,
Obviæque horrendo sonitu ruet omnia circum.
Nunc animis ergo, nunc te spe denique in hostes

Attolle, ingentes nunc concipe mentes triumphos,
 Errii auspiciis, atque auxiliaribus armis.

Nemo Sarmatiam in tantum pietate vel armis
 Extulerit, licet æterno repetatur ab ævo
 Temperis antiqui serice, licet usque Pyastum,
 Mosconem, & reges Jagellâ ab origine jactes.
 Qualiter Eois quum matutinus ab undis
 Quadrijugos Titæ currus impellit in axem;
 Sidera, quæ puro fustabant antè nitore,
 Victa latent, cedantque Dei majoris honori:
 Haud secus illorum totis radiantia terris
 Errii exorients perstringet lumina lumen.

Hoc duce, si quid habent veri præfagia vatum,
 Quæ tibi jamdudum crudelia fata minantur,
 Quæque sibi ingentes orbis despondet habenas,
 Barbaries prostrata ruct, ne surgere possit
 Rursus, & ingentes regni instaurare ruinas.
 Jamque per obscenos projecta cadavera vicos,
 Jam Scythico fluvios undantes sanguine cerno,
 Collaque ferratis regum constricta catenis,
 Et vincetas post terga manus: jam diruta templa,
 Jam versa in cineres veterum simulacra Deorum
 Aspicio. Gaudete animæ, quas barbarus hostis
 Per mortes omnes, cruciatus, vincla, tenebras,
 Abstulit, insontes animæ, & melioris egentes
 Fortunæ. Advenit, qui funera vestra reposcat,
 Mittat Achilleas vestris qui manibus ultor
 Inferias, & damna ferox graviora rependat.
 Et vos, quos retinet vinclis, & compede victos,
 Solvite corde metum, tristes jam mittite luctus;
 Ultor adest, qui vos vinclis & compede solvat,
 Quisque tyrannorum crudeli cæde redemptos
 Liberet. ô felix, totumque canenda per ævum

Illa dies! Utinam spectacula tanta ferentem
Advehat hanc velox croceis Aurora quadrigis!

At jam tempus adest, ut in hostes arma capeffas,
Ut cogas, Errice, tuas in bella phalanges.

Ecce vocant litui, & stridenti cornua cantu,
Tympanaque clamorque virum, atque hinnitus e-
I felix, ne cede malis, ne defice duris [quorum.

In rebus: magno venduntur regna labore;

Nec nisi post domitos, immania monstra, Gigantas
Jupiter æthereâ princeps regnavit in aulâ.

Hæc ubi dicta dedit, tumidarum rector aquarum
Sequana mox sese spumantibus abdidit undis.

DE MUSA BONEFI

O B

AMORES SILENTE.

U C vos advoco sacra turba Vatum,
Nupta inuupta cohors dicata Phoebo:
Vos ô præcipuè tenella turba,
Quotquot nondum Hymen ad jugum
Huc vos advoco, concitatoris [vocavit,
Has capeffite pectoris querelas.

Bonefus tener ille, terfus ille
Bonefus, teneri lepos Phaleuci,
Dum vixit fuus, abfque lege liber,
Needum percitus ufque amoris œftro;
Donec connubii fuperba vincla
Tempfit, interea fluente venâ,
Mufas ufque furens; furénfque Phœbum,
Concinnat modò fofculos fuaves,
Aut ludit lepidi jocos catelli,
Aut fpargit Venerum rofas virentes,
Vel promit fegetem ofculationum,
Vel nobis teneros polit Phaleucos.

Aft ut Panchariden amare coepit,
Atque hóc nomine fascinata mens eft;
Ubi injecta viro fuperba clari

Vincta connubii; intem vel omnes
 Dum in una Venere Dione ludit,
 Ultrò jam genio superbiante,
 Vix sui memoret, immemoret fuorum,
 Jam nec basia, fosciculos nec ullos,
 Nec nugas Venerum, aut jocos catellæ,
 Nec quidquam lepidi aut Catullientis
 Huc transmittere curat ad sodales.

Ah! maturè adeò vale supremum
 Das Musis simul & simul Phœleucis?
 Quis hæc sorte ferat Bonifum amantem?
 Quis illum quoque sic ferat maritum?
 Hoc tu Myro probas? probas Euncte?
 Hoc Durande fecos? ferant, volent qui:
 At Musas pariter patrèmq; Phœbum
 Obtestor, potius nec ipse nubam,
 Vel hæc conditione nubam Amori,
 Novus ne hospes Amor, tyranni ad instar,
 Sic foras abigat meas Camœnas.

J. Jacquerius Par.

Ἰάνθ' ὁ βονέφιθ'.
 Φαίβῳ ἔν σοι ναός.

Ὡς ἐτέρον γ', (Ἐν σοι φαίβῳ ναός) ὡς ἀν' ἀλυθῶς
 Σῶο ἐπὶ κλησικὴ ἔνομα φησὶ τραφέν.

Nic. Denetz. Par.

JACOBI PINONIS, V. C. Senatoris
 Parisiensis, Elogium & Tumulus
 JOANNIS BONEFONII.

A Dista, viator, paululum, ac ne præteri
 Manes piorum, tu nisi impius fies.
 Teguntur isto conditi sub marmore
 Magni Bonefi capsulâ cineres brevi.
 Si nescis illum, scire te nihil quoque
 Par est decoris, & leporis, & salis,
 Et Gratiarum; quicquid & Phoebus docet
 Charos alumnos; quicquid & chorus novem
 Stillat sororum parvulis infantulis.

Namque hic Bonefus carminis venustuli,
 Mollis Phaleuci singularis artifex,
 Sic eruditè, sic venustè concinit,
 Sic eleganter cuncta, sic dilucidè,
 Ut eruditis eruditius nihil
 Quicquam putetur, nil disertis dulcius,
 Denique quibusvis auribus jucundius.

Ergo inficetus, rursus & plenus, nisi
 Musis abhorres, hos pios manes cole,
 Barrique numen, ille cujus innocens
 Tenuit tribunal; quæque claret ossibus
 Ejus verendis; nec superbit his minùs,
 Maroniana quàm Neapolis fovens.

JACOBUS PINO, V. C.
 ad JOANNEM BONEFONIUM.

CUR te carmine procem Phaleuco,
 Infelix ego, qui Poëta non sum,

Quæres forsitan, alme Bonifoni.

Sensi numine percitum calorem,
Et vates videor repente factus,
Ex quo contigit hospitari apud te,
Ex quo limina sancta adire vatis,
Tunc voti reus, at deinde compos,
Tantisper licuit, diésque paucos
Tecum transigere. Ergo Musa gestit
Ad te pergere, versibusque tentat,
Si possit, meritas referre grates
Tam grati hospitii, tamque nomen
Ad cœlum lepido vocare versu.

Ergo candida perge Musa Barrum,
Et magni pete Bonifoni ædes;
Illum inter choreas novem sororum
Cinctum Apollineâ caput coronâ
Cantantem invenies, Apollinémque
Saltantem ad numerum: cœcanda primùm
Tibi hæc numina; dein pusilla surge,
Et quoscunque potes profunde versus.
Nostræ non opis est referre dignas
Phœbo, Castaliis, tibi que grates,
Hospes optime. Tu tamen merentem
Nec fac flocci animum, libensque fume
Grato ab hospite, grata quæ Poëtis
Sunt munuscula: fume quos reponit
Recens hendecasyllabos Poëta;
Sed non hendecasyllabos, quibus te
Extremos maris evagata fines,
Dudum fama volans ad æstra venit;
Et queis victa jacet superba Roma,
De cunctis spoliis ferens poëtis.
Non hæc vis animo est, ut æmulari

Sperem tot Veneres, Cupidinésque,
 Quos nec Mercurius nepos Atlantis
 Ausit, Pieridésve, & ipse Phœbus;
 Sed quos hendecasyllabos alimur
 Haud dudum tuas audet exponi,
 Dum salvere jubet tuas Camœnas.
 Et quamquam illepidi, increpandique,
 Si tu exceperis equare vultu,
 Spirétque aura mihi tui favoris,
 Ausim me in numerosa referre vatum.

Responsio BONEFONII in versus
 præcedentes.

QUID ò candide, quid benigne Pino,
 Tantis laudibus, atque honore tanto
 Jactas hospitium tui Bonefi?
 Quid gestis adeò, atque gloriaris,
 Ac te denique prædicas beatum,
 Ex quo limina nostra contigisti?
 Tu qui justitiæ forique lumen,
 Qui flos, qui decus ordinis togati,
 Tu qui rex hominum politiorum,
 Eras hospitio ampliore dignus.

Fas contrà mihi, Pino, gloriari,
 Fas meam mihi prædicare sortem,
 Fortunásque meas, tibi que grates;
 Quantas debeo, maximas referre,
 Quòd, angusta licèt, licèt pusilla,
 Dignatus fueris subire tecta.

Nam quis major honos mihi, meisque,
 Quàm tui hospitii accidisse possit?

Aut quæ gloria contigisse major,
 Quàm quod hospitio beâris olim
 Hos licet tenues meos Penates?
 Quos tu dum incoleres mehercle, Pino,
 Non meum hospitium, aut mei Penates,
 Non mea illa domus fuit, vel ædes,
 Sed certè fuit illa Gratiarum,
 Et Phœbi domus, & novem sororum;
 Astrææ fuit illa sacra sedes,
 Fuit Justitiæ celebre templum.

Idem, in eodẽm versus.

Quidni carmine provoces Bonesium,
 Tu, qui carmina tam polita condis?
 Tam comptos numeros & elegantes,
 Ut non, Pino, novum aut rudem poëtam,
 Infantem illepidum, atque inelegantem,
 Sed vel Ausoniæ vetustiores,
 Sed vel Ausoniæ vènuftiores,
 Possis carmine provocare vates?
 Tu qui sive elegos epósve tentas,
 Sive carmine molliore ludis,
 Tam feliciter omnia experiris,
 Ut non te in numerum referre vatum,
 Non te adscribere maximis poëtis,
 Sed te Pierii chori magistrum,
 Sed te regem Heliconis atque Pindî
 Fas sit dicere, Principemque vatum,
 Quotquot prisca tulit, recénsque ætas.

J A C O-

JACOBUS PINCÆUS JANO BONEFIO.

Ergone Sequanicæ repetes mapalia Barri,
 Arvæque Campano penè sepulta solo?
 Nec jam Parrisiâs mulcebis cantibus aures,
 Aoniâ quatiens hâc procul urbe chelyn?
 Prô pudor! incultos iterum vaga Musa Tomitas,
 Incolet Ausoniâ ceu viduata domo?
 Ah pereat malè sollicitos qui primus honores
 Extulit, & summos quæsit ære gradus.
~~Seilicet ut leges capiat te præside Barrus,~~
 Et patriam & socios potiùque alta fugis!
 Quid tibi cum strepitùque fori, turbâque clientum?
 Molle tuum pectus mollia castra decent.
 Et Venus & Musa, per quas tua nomina surgunt,
 Numina naturæ sunt magis æqua tuæ.
 Utere quæsitis opibus tua rura colendo,
 Sic videas segetes luxuriare tuas.
 Sic Bonefi vastum latè decus impleat orbem,
 Sic Veronensis jam tibi cedat olor.
 Judiciis præsit Nervæ rigidique Catores,
 Non facit ad fontes Musa Venúsque reos.
 Ipse ego cùm possem summi pars esse senatûs,
 Patritiisque humeris purpura danda foret;
 Posthabui titulos, studiosâque ad otia versus
 Regalis cameræ mollia signa tuli.
 At tua perpetuo ferientur pectora motu,
 Ulla nec à curis hora vacabit iners.
 Quàm meliùs mecum peteres per florea rura
 Herculiùque undas Herculiùque nemus!

Hic ego, nam meminini, tectum cantare solebam,
 Et patriâ & Latîâ caruina voce sonans.
 Tu numeris, quos ipse lyrâ meretur Apollô,
 Augebas Paphisæ regina beata dææ.
 Quis tibi Bartheis vates succurret in oris,
 Qui canat, & cantus hauriat aure tuos?
 Certus es ire tamen, nec te mæa cura moratur,
 Maxima cura tui, maxima cura mei.
 Quod superest, igitur socio concede roganti,
 Nec mea da levibus verba ferenda notis:
 Sapius huc ad nos veniat tua littera præceps;
 Et scribe ut valeas, ut valeámque roga.

IN FEBRIM BONEFONI.

Febbris pessima, tertiana febris,
 Quid tibi & nitido meo Bonefo?
 Cur veras adeo immerentis artus?
 Si nescis: tener est Bonefus ille
 Primus hendecasyllabum politor:
 Quem & in molitiis habet Cythere,
 Quem & in deliciis Apollo sumpsit.
 Ne sævi ulterius, verenda febris.
 Ah sævis tamen impotente morbo,
 Exurisque, vorisque, congelisque,
 Post depasta viri decora membra:
 Sic circa stipulam levem, minutam,
 Sic circa calamos superba ludis?
 Redde pessima vultui nitorem,
 Coloremque cuti, & leporem ocellis,
 Venis sanguinem, & artubus vigorem:
 Rapta tot spolia hæc opima redde;

Totum denique redde mi Bonifum.
 Si pallens cupis infidere fronti,
 Pallorem incute frontibus reorum:
 Si mortalia membra congelare,
 Exustum Æthiopem, accolasque Nili
 Misso frigore recreare tenta.
 Contrà si juvat ustulare membra,
 I, torre gelidi incolas Riphæi.
 Quid tibi & nitido meo Boniffo?
 Hunc flammâ solitâ carere censes?
 Uis aliorum Pincharis medallas.

Jd. Jacquerius Par.

...

...

JOANNIS BONEFONII

Notitia, & operum ab eodem
scriptorum Censura, uti in
Menagianis habetur.

JEAN Bonnefons, qui vivait sous
Henry III, nous a laissé un petit re-
cueil de poësies intitulé: *Pancharis*
Joannis Bonefonii, imprimé à Pa-
ris en 1587. Ce recueil ne contient
presque autre chose que les louanges
de sa maîtresse, la plupart en vers Hémécasyllabes
qui sont d'un aussi beau Latin que celui du règne
d'Auguste. Depuis Catulle peu de Poëtes ont si bien
réussi que Bonnefons dans les Hémécasyllabes. Son
seul défaut est que ses vers sont un peu trop mous
& efféminés; au lieu que ceux de Catulle respirent
une vivacité plus mâle, qu'on appelleroit effronterie
dans un siècle aussi retenu que le nôtre. Deux des
plus belles pièces de ce petit livre, sont: Celle où il
se plaint de * l'aiguille qui au lieu de piquer la main
de sa maîtresse, devoit plutôt luy piquer le cœur,
qui étoit insensible aux traits de l'amour: L'autre
est une † Epigramme qui n'est pas moins belle, où
il se plaint qu'elle s'est rendue maîtresse de son
cœur.

* Bas. 2.

† Bas. 22.

G Jean Bonnefons né à Clermont en Auvergne, s'étant fait recevoir Avocat au Parlement de Paris, fut ensuite Lieutenant général à Bar sur Seine. Il s'acquit beaucoup de réputation par sa Pancharis. Gilles Durant Sr. de la Bergerie, aussi Avocat au Parlement de Paris, & Poète, la traduisit en vers François; qui ont été ordinairement imprimés avec les Latins de Bonnefons. Les Poésies de Durant furent depuis réunies en un volume séparé, où, pour le dire en passant, se trouve à la pag. 214. l'Épithaphe de l'Asne Liguier insérée dans le Catholicon, de laquelle, par conséquent, est auteur Gilles Durant; ce qui jusqu'ici n'a pas été remarqué. Le même Durant dans une Ode à Antoine Mornac dit que Bonnefons, étant marié, cessa de faire des vers; Voici ses termes.

Notre Bonnefons, Poète
Des vieux Latins envié,
Eut soudain l'ame muette,
Quand il se vit marié.
Pour le vil soin d'un ménage
Il quitta le voisinage,
Qu'il avoit avec les Dieux;
Et nonchalant de sa gloire,
Des neuf Filles de Mémoire
Cessa d'être soucieux.

Bonnefons, à la vérité, cessa de faire des vers d'amour, mais il en faisoit dans l'occasion sur d'autres sujets. Il mourut, non pas sous Henri IV. comme l'écrivit Baillet dans l'article de Bonnefons, mais sous Louis XIII. comme nous l'apprenons de la 2. édition
des

des Poésies Latines de Jacques Pinon Conseiller au Parlement de Paris, parmi lesquelles sont quelques Hendécasyllabes de Bonnefons, & l'Épithaphe que Jacques Pinon lui fit, datée de 1614. Il n'a au reste jamais paru aucuns vers François de Bonnefons. Ceux de Gilles Durant imprimez avec les siens lui ont été attribués par quelques lecteurs peu attentifs, tels en autres que le P. Rapin, à qui Baillet s'en est fé sans l'avoir même bien entendu. À l'égard de la Pancharis tant vantée, je n'ai garde de convenir que ce soit un chef d'œuvre, ni que le Latin en soit aussi beau que celui du règne d'Auguste. Bonnefons pense & parle plutôt comme les modernes Poètes Italiens que comme les Latins du bon siècle, du style, & du caractère desquels il est entièrement éloigné. Est-il rien de moins judicieux que ces Phalénques contre l'éguille qui avoit piqué la main de sa Maîtresse ? Ce n'étoit pas, ce me semble, vouloir trop de bien à sa belle, que de souhaiter qu'une éguille lui piquât le cœur. Il valoit autant lui souhaiter la mort. Mais examinons un peu sa Latinité ; je pose en fait qu'il y pêche en plus d'un endroit.

(a) Anxior.] L'adjectif anxius n'a point de comparatif.

(b) Diis.] Diis n'est que d'une syllabe, il falloit ici Deis, comme dans ce vers de Lucain, Victrix causa Deis placuit, sed victa Catoni.

(c) Pancharidis.] Χείρ faisant au génitif χείρ, il est sûr que si Charis se declinoit en Latin, c'est Charis Charitis, Pancharis Pancharitis, qu'il

(a) P. 1. v. 4. (b) P. 7. v. 30. (c) P. 2. v. 8.

837906 fandroit

faudroit dire, & non pas Charis Charidis, ni Pancharis Pancharidis: Ce qui n'est pas moins irrégulier que si au lieu de Charites on disoit Charides.

(d) Morficationes.] Quoique Varron ait dit morficationem, qu'Apulée ait hasardé mortificat & mortificationibus oculis, ils n'ont dit cependant ni l'un ni l'autre mortificatio, & ce mot ne se trouve nulle part.

(e) Albodine.] Albodo ne se trouve dans aucun Auteur Classique.

(f) Et diduco.] On voit bien qu'il a voulu imiter ces vers rapportez par Aulus-Gelle. l. 19. c. xi.

Dulcetique florem spiritûs
Duco ex aperto tramite.

Mais si ducere florem spiritûs pour trahere, haurir florem spiritûs est élégant, il n'en est pas de même de diducere qui est ici très-impropre.

(g) Humum.] Qui a jamais dit humum corruere pour humi?

(h) Rubedo.] C'est pis qu'albedo qui tout au moins se trouve dans les Gloses, au lieu que rubedo n'y est pas.

(i) Titillant.] Il fait breve la première de titillant que est longue.

(k) Pyropis.] Il a cru que pyropus signifioit un escarboucle. Mais Ombrose Parruin c. 17. de son livre de Ludis Circensibus a observé que c'est pyro-

(d) P. 12. v. ult. Et p. 38. v. 6. (e) P. 15. v. 28.

(f) P. 20. v. 2. (g) P. 23. v. 4. (h) P. 27. v. 9.

(i) P. 33. v. 2. (k) P. 34. v. 21.

pum au neutre qu'il faut dire par rapport à metallum, parceque c'est un mélange de trois parts d'airain & d'une d'or. Ce vers du 4 livre de Propertius, Elég. xi. *Picta nec inducta fulgebat parma pyropo* & le passage de Plin. l. 34. de son Hist. nat. c. 8. sur la fin, prouvent manifestement que c'est une composition métallique.

(l) *Nexuosa.*] *Nexusus* est une adjectif inconnue dans la bonne & pure Latinité.

(m) *Miscuo.*] *Miscuus* est un mot barbare.

(n) *Salaciâsque.*] *Salacia*, qu'il prend ici pour un synonyme de *salacitas*, signifioit parmi les anciens Romains la Déesse qui présidoit au reflux de la mer, & souvent la mer elle-même. *Salacia* n'a d'ailleurs point de pluriel.

(o) *Faventiasque.*] Vieux mot hors d'usage.

(p) *Lingulationes.*] Autre mot pire que *morsicatio*, & de fabrique toute nouvelle pour signifier ce que les Grecs appellent *καλογαστρίμια*.

J'aurois pu alléguer (a) *suave* & ses dérivés dont il divise presque toujours les deux premières syllabes contre l'usage des Anciens; (b) *te te*, répété jusqu'à l'excès, quoi que sans grace; (c) *beatitas*, employé hardiment, & que Cicéron n'a proposé qu'en tremblant; (d) *suspiciosus*, la seconde brève que

(l) P. 35. v. 7. (m) P. 37. v. 26. (n) P. 37. v. ult. (o) P. 38. v. 1. (p) P. 38. v. 7.

(a) P. 1. v. 11. p. 4. v. 10. p. 5. v. 1, 10. p. 12. v. 27. p. 15. v. 1, 3, 4.

(b) P. 5. 21. p. 17. v. 15. p. 20. v. 15. p. 25. v. 14.

(c) P. 6. v. ult. p. 8. v. 3.

(d) P. 11. v. 2. p. 18. v. 19.

les

les meilleurs Grammairiens tiennent langue, parce qu'elle est telle dans le substantif féminin *suspicio* d'où cet adjectif descend; (e) *melliculum* diminutif qu'il a mal lu dans Plaute, au lieu de *melculum* qu'il devoit y lire avec Priscien; (f) *evibras*, verbe suranné dont il a mal pris le sens; (g) *fruiscox*, autre verbe suranné; (h) *Cypris*, que mal ancien Poète Latin, avant Ausone, n'a dit pour *Venus*; (i) *despicaris* pour *spernis*; (k) *deinceps* de trois syllabes, & (l) *tractat* dans la signification de *vellit*. Mais je lui fais grace de ces remarques & de quelques autres, les précédentes, si je ne me trompe, suffisant pour faire voir que les louanges données si libéralement jusqu'ici à ce Poète, sont fort au dessus de son mérite.

(e) P. 12. v. 2.

(f) P. 14. v. 15.

(g) P. 35. v. 22.

(h) P. 16. v. 9. P. 35. v. 16.

(i) P. 17. v. 12. & p. 19. v. 3.

(k) P. 32. v. 23.

(l) P. 37. v. 4.

F I N I S

Books Printed for J. Tonson.

Lately publish'd by Mr. Maittaire, in Neat Pocket Volumes, the following Books, viz.

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝΤΑ.
T A. Novum Testamentum. Græcè.

P. Virgilii Maronis Opera.

Q. Horatii Flacci Opera.

Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

P. Ovidii Nasonis Opera tribus tomis comprehensa.

Publii Terentii Carthaginiensis Afri Comœdiæ Sex;

Titi Lucretii de Rerum Naturâ Libri Sex.

M. Annii Lucani Pharsalia: sive de Bello Civili inter Cæsarem & Pompeium Libri Decem.

Phædri Aug. Liberti Fabularum Æsopiarum Libri Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Marquardo Gudio descriptæ; cum Indice Vocum & Locutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græcæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ; quas claudis Avieni Æsopicarum Fabularum Liber Unicus.

D. Junii Juvenalis & Auli Persii Flacci Satyræ.

M. Valerii Martialis Epigrammata.

Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vita.

Lucius Annæus Florus. Cui subjungitur Lucii Ampelii Liber Memorialis.

Caii Salustii quæ extant.

Velleii Paterculi Historiæ Romanæ quæ supersunt.

Justini Historiarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

Q. Curtius Rufus de Rebus Gestis Alexandri Magni.

C. Julii Cæsaris & A. Histii De Rebus à C. Julio Cæsare gestis Commentarii. Cum C. Jul. Cæsar. fragmentis.

Christus Patiens. Rapini Carmen Heroicum,

Ms. 1. 1-1

104

